

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta

EHDOTUKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitys sisältää viisi kirkolliskokouksen ehdotusta kirkkolain muuttamiseksi. Ehdotukset koskevat seurakunnallisia vaaleja, seurakunnan päätösvallan käyttämistä ja tilintarkastusta, diakonian viran määrittelyä, seurakuntien tulonjaon määäämisajankohtaa ja kirkolliskokouksen työskentelyä.

Ehdotukset on lakiteknisesti koottu yhdeksi ehdotukseksi kirkkolain muuttamisesta. Sinänsä ne ovat sisällöltään erillisiä.

Ehdotettu laki voisi tulla voimaan lyhyehkön ajan kuluttua sen vahvistamisesta.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset	3	1. Lakiehdotus	7
Seurakunnalliset vaalit	3	2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	9
Seurakunan päätösvallan käyttäminen ja tilin-		3. Voimaantulo	9
tarkastus	4		
Diakonian viran määrittely	5	LAKITEKSTI	10
Seurakuntien tulonjaon määäämisajankohta ..	6		
Kirkolliskokouksen työskentely	6	LIITE	18
2. Asian valmistelu	6	Rinnakkaistekstit	18
3. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaiku-			
tukset	6		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Ehdotus koskee kirkkolain useita yksityiskohtia. Seuraavassa mainitaan nykyinen tilanne ja siihen ehdotetut muutokset kunkin kysymyksen osalta erikseen.

Seurakunnalliset vaalit

Seurakuntien luottamushenkilöiden vaalia koskevat kirkkolain säännökset uudistettiin kokonaisuudessaan 30 päivänä joulukuuta 1969 annetulla lailla (900/69), jota on tähän mennessä noudatettu vuosina 1970, 1974 ja 1978 toimitetuissa vaaleissa. Saatujen kokemusten perusteella on katsottu tarpeelliseksi ehdottaa vaalisäännöksiin tehtäväksi eräitä lähinnä menetelytapaa koskevia muutoksia.

Voimassa olevan lain mukaan sama henkilö voi kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenten vaalissa olla ehdokkaana kahdessa tai useammassa ehdokaslistassa. Tämä ei ole asianmukaista, koska samalle ehdokkaalle annettujen äänien jakautuessa useille ehdokaslistoille ehdokkaan mahdollisuus tulla valituksi jää pienemmäksi kuin hänen saamansa kokonaiskannatus edellyttäisi. Kunnallisvaalilain 24 §:n 3 momentin ja 25 §:n 3 momentin (332/76) mukaan sama henkilö saadaan asettaa vain yhden valitsijayhdistyksen tai puolueen ehdokkaaksi. Seurakuntavaalien osalta ehdotetaan siirryttäväksi yhden nimen käytäntöön. Uudistus toteutettaisiin muuttamalla kirkkolain 275 §:n 3 momenttia ja 280 §:n 3 momenttia.

Voimassa olevan lain mukaan ehdokkaat tulevat ilman äänestystä valituiksi muun muassa siinä tapauksessa, että määräaikaan mennessä on annettu vain yksi hyväksyttävä ehdokaslista, jossa on vähintään niin monta ehdokasta kuin vaalissa on valittava. Jos listalla on useampia ehdokkaita kuin on valittava, ehdokkaat tulevat valituiksi ehdokaslistaan merkityssä järjestyksessä. Käytännössä on ilmennyt, että valitsijayhdistyksen perustajat varautumatta siihen, että heidän ehdokaslistansa jää ainoaksi, ovat

yleensä merkinneet ehdokkaat ehdokaslistaan aakkosjärjestyksessä. Vaalin tulos ei tällöin ole vastannut valitsijayhdistyksen perustajien tarkoitusta. Tämän epäkohdan poistamiseksi ehdotetaan kirkkolain 275 §:n 3 momenttia täydennettäväksi. Jos valitsijayhdistys nimeää useampia ehdokkaita kuin vaalissa on valittava, voitaisiin ehdokaslistan yhteydessä sen varalta, että muita hyväksyttäviä ehdokaslistoja ei anneta, ilmoittaa, ketkä ehdokkaista tulevat varsinaisiksi jäseniksi sekä ketkä ja missä järjestyksessä varajäseniksi. Jos valitsijayhdistys ei ole tehnyt tällaista ilmoitusta, varsinaiset jäsenet ja heidän jälkeensä varajäsenet määrättäisiin arvalla. Tästä ehdotetaan säädettäväksi 278 §:n 1 momentissa.

Voimassa olevan lain mukaan saman äänimäärän saaneiden keskinäinen järjestys määräytyy heidän numerojärjestyksensä perusteella. Valitsijayhdistykset asettavat usein, niin kuin edellä on jo mainittu, ehdokkaat aakkosjärjestykseen. Jos saman äänimäärän saaneet ehdokkaat tulevat valituiksi aakkosjärjestyksessä, lopputulos ei ole asianmukainen. Kirkkolain 545 §:ssä on säädetty yleinen periaate, että äänten mennessä tasan arpa ratkaisee. Tämän vuoksi ehdotetaan 280 §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että siitä poistetaan numerojärjestystä koskeva säännös. Asia jää yleissäännöksen varaan.

Voimassa olevan lain mukaan vaalit on toimitettava siinäkin tapauksessa, että määräaikaan mennessä ei ole jätetty yhtään hyväksyttävää ehdokaslistaa tai että hyväksyttävissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhteensä vähemmän kuin valittavia. Tällöin ei 270 §:n 1 momentista ilmenevä suhteellisuusperiaate toteudu ehdokaslistojen ulkopuolelta äänestettyjen ehdokkaiden osalta eikä ole varmuutta siitä, että vaaleissa tulisi valituksi lain edellyttämä määrä jäseniä. Sen vuoksi ehdotetaan 278 §:n 3 momenttia muutettavaksi siten, että tällaisissa tapauksissa tuomiokapitulin tulisi määrätä uusi aika vaaleja ja niihin kuuluvia toimia varten.

Voimassa olevasta laista ei selvästi ilmene, onko äänestäjäksi ilmoittautuneen äänioikeus tarkastettava jo ennen kuin hänelle annetaan vaalilippu vaiko vasta silloin, kun äänestysmer-

kinnällä varustettu ja kokoonlaitettu vaalilippu ennen sen vaaliurnaansa panemista annetaan vaaliviranomaiselle seurakunnan leimalla varustettavaksi. Kun ei ole tarkoituksenmukaista, että vaalilippu annetaan henkilölle hänen ääni-oikeuttaan tarkistamatta, ja kun ei ole tarpeen, että äänioikeus tarkistetaan sekä vaalilippua äänestäjälle annettaessa että sitä äänestysmerkinnän tekemisen jälkeen leimattaessa, ehdotetaan kirkkolain 187 §:ään lisättäväksi säännös, jonka mukaan äänestäjäksi ilmoittautuneen äänioikeus tarkistetaan ennen kuin hänelle annetaan vaalilippu. Samalla ehdotetaan poistettavaksi 188 §:ään sisältyvä säännös äänioikeuden tarkistamisesta ennen vaalilipun leimaamista ja urnaansa panemista.

Voimassa olevan lain mukaan papinvaalia toimitettaessa kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto hoitaa ne tehtävät, jotka yleisissä seurakuntavaaleissa kuuluvat vähintään viisi-jäseniselle kirkkoherran johdolla toimivalle vaalilautakunnalle. Seurakuntahallinto-uudistuksen johdosta kirkkoneuvoston ja seurakuntaneuvoston jäsenmäärät ovat kasvaneet huomattavasti. Kirkkoneuvostoon kuuluu puheenjohtajana kirkkoherra sekä muina jäseninä varapuheenjohtaja ja sen mukaan kuin ohjesäännössä määrätään 5—15 jäsentä. Seurakuntaneuvostossa on seurakunnan väkiluvusta riippuen 12—22 valittua jäsentä sekä kirkkoherra puheenjohtajana.

Kirkko- ja seurakuntaneuvoston tulee luonnollisesti olla päätösvaltainen tehtävää suorittaessaan. Näin suuren joukon pitäminen koko ajan vaalitoimituksessa ei ole perusteltua eikä tarkoituksenmukaista. Tämän vuoksi ehdotetaan, että papinvaalin toimittaminen siirretään seurakunnallisten vaalien vaalilautakunnalle. Lautakunnan puheenjohtajana toimisi tällöin vaalitoimittajaksi määrätty esteetön pappi, jolla ei ole äänioikeutta siinä seurakunnassa, jossa vaali toimitetaan. Vaalilautakunnan sihteeri hoitaisi papinvaalin notaarin tehtävät. Vaalilautakunta korvaisi myös vaaliavustajat, joita koskevat säännökset voitaisiin kumota. Uudistuksesta aiheutuu muutoksia useisiin papinviran täyttämistä koskeviin kirkkolain pykäliin.

Tavoitteena on yksinkertaistaa vaalimenetelyä sekä poistaa kirkollis- ja kunnallisvaaleja koskevista säännöksissä olevia tarpeettomia eroja, jotka voivat aiheuttaa sekaannusta vaaleja toimitettaessa.

Seurakunnan päätösvallan käyttäminen ja tilintarkastus

Kirkkovaltuuston vaalien jälkeen pidettävän ensimmäisen kokouksen osalta on käytännössä ilmennyt epätietoisuutta siitä, kuka kutsuu sen koolle ja johtaa siinä puhetta. Lakia on tulkittu selvittää tässä kohden.

Yksittäisessä seurakunnassa kirkkovaltuusto voi kirkkolain 320 §:n mukaan asettaa kirkkoneuvoston avuksi erityisiä toimeenpano- ja hallintotehtäviä varten neuvoston alaisia lauta- ja johtokuntia. Seurakuntayhtymän osalta sitä vastoin puuttuu vastaava säännös mahdollisuudesta asettaa mainitunlaisia elimiä seurakuntaneuvoston avuksi. Nyt ehdotettavalla lainmuutoksella tämä tulisi mahdolliseksi.

Seurakuntayhtymissä seurakuntaneuvosto on toimialaansa nähden eräiltä osin kirkkovaltuustoon verrattava päättävä elin. Uudistuksen tavoitteena on täsmentää seurakuntaneuvostoa koskevia säännöksiä paremmin vastaamaan seurakuntahallinnon uudistamisen yhteydessä hyväksytyjä periaatteita siirtämällä seurakuntaneuvoston päätösvallan käyttöä koskeva yleissäännös päätösvallan käyttöä yksittäistapauksissa koskeviin pykäliin.

Seurakuntaneuvoston ohjesääntö sisältää määräyksiä asianomaisen seurakunnan omien hallintoasioiden käsittelystä, muun muassa siitä, onko neuvosto jakautuva jaostoihin vai ei. Käytännössä ilmenneiden epäselvyyksien poistamiseksi kirkkolakia ehdotetaan täsmennettäväksi. Ohjesäännön hyväksyy nykyisin yhteinen kirkkovaltuusto. Tavoitteena on korostaa paikallisseurakunnan itsenäistä päätösvaltaa seurakuntayhtymässä säätämällä, että ohjesäännöstä päättää seurakuntaneuvosto itse.

Jos yhteisen kirkkovaltuuston päätösvaltaa halutaan yhteisen kirkkoneuvoston sijasta siirtää seurakuntaneuvostolle, ehdotetaan se tapahtuvaksi siten, että yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen asianomaisen seurakunnan esityksestä tai sitä kuultuaan.

Seurakuntayhtymissä seurakuntaneuvoston valittujen jäsenten määrä on kiinteä, 12—22 henkeä riippuen seurakunnan väkiluvusta, eikä määrättyissä rajoissa harkinnanvarainen, kuten kirkkoneuvoston tai edustajiston jäsenmäärä on. Jäsenluvultaan näin suurena seurakuntaneuvosto on osoittautunut toimintaa suunnittelevana ja johtavana elimenä liian suureksi. Tarkoituk-

sena on lisätä seurakuntaneuvoston tehokkuutta pienentämällä sen jäsenmäärää.

Nykyisten säännösten mukaan seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajana ei voi olla pappi, kuten on mahdollista kirkkoneuvostossa ja yhteisessä kirkkoneuvostossa. Tämä rajoitus ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi.

Seurakuntaneuvosto on luonteeltaan pikemminkin itsehallintoyhdyskunnan valtuustoon kuin hallitukseen verrattava elin. Sen vuoksi olisi sen jäsenten kelpoisuuteen sovellettava sitä valtuustoa koskevaa rajoitusta, että jäseneksi ei voitaisi valita kyseisen seurakunnan viranhaltijaa. Tarkoituksena on yhtenäistää jäsenten kelpoisuuteen nähden seurakuntaneuvostoa ja kirkkovaltuustoa koskevat säännökset.

Voimassa olevan kirkkolain mukaan kirkkoneuvoston ohjesäännössä on määrättävä neuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon sekä tarvittaessa myös muihin jaostoihin. Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston pyynnöstä vapauttaa seurakunnan kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon. Lakia säädettäessä tarkoituksena oli, että vain pienimmille seurakunnille ja seurakuntayhtymille myönnettäisiin vapautus jakautumisesta. Käytännössä on todettu, että jakautuminen jaostoihin saattaa tehdä hallinnon raskassoutuiseksi. Asioiden päällekkäinen käsittely jaostoissa, koko kirkkoneuvostossa ja joskus lisäksi kirkkovaltuustossa aiheuttaa tarpeetonta pöytäkirjanpitoa ja turhaa lausuntojen lähettämistä osittain samoista henkilöistä muodostettujen toimielinten kesken. Toiminnallinen jaosto jää usein toimettomaksi. Tästä aiheutuu turhautumista ja taloudellisten asioiden korostamista toiminnallisten kustannuksella. Tarkoituksena on kehittää jaostojärjestelmää nykyiseltä pohjalta siten, että kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto joko jakautuisi kahteen jaostoon kuten tähän saakka tai muutoin toimisi jakautumattomana, mutta siinä olisi pienehkö taloudellinen jaosto juoksevia talous- ja hallintotehtäviä varten. Toiminnalliset sekä tärkeät taloudelliset ja hallinnolliset asiat käsiteltäisiin koko kirkko- tai seurakuntaneuvostossa.

Kirkkovaltuuston vuoden viimeisen ja seuraavan vuoden ensimmäisen kokouksen välinen aika on, varsinkin pienissä seurakunnissa, osoittautunut liian lyhyeksi. Kokouksen pitäminen pelkästään puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan

tajan vaalia varten, mikä joinakin vuosina saattaa olla mahdollista, on epätarkoituksenmukaista ja epätaloudellista. Uudessa kunnallislaisissa on lähdetty siitä, että määräaikana käsiteltävää asiaa koskevassa säännöksessä säädetään myös tästä määräajasta. Kirkkolakia ehdotetaan muutettavaksi vastaavalla tavalla, jolloin joustavampi kokoontumisaikoja koskeva käytäntö tulee mahdolliseksi.

Voimassa olevien säännösten mukaan kirkkovaltuusto valitsee yhdeksi vuodeksi kerrallaan tilintarkastajat ja varatilintarkastajat jo tarkastusvuotta edeltävän vuoden tammikuussa. Asianmukaisempaa olisi, että kirkkovaltuusto valitsisi tilintarkastajat omaa toimikauttaan varten toimikautensa alussa pidettävässä kokouksessa. Myöskään tilintarkastajien nykyistä yhden vuoden toimikautta ei voida pitää asianmukaisena. Uuden kunnallislain mukaan kunnanvaltuusto valitsee tilintarkastajat toimikauttaan varten eli neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Mainittu kunnallislaisissa omaksuttu järjestelmä soveltuu myös seurakuntien hallinnon ja tilien tarkastukseen. Pitkäjänteisyyden lisäämiseksi on tarkoituksenmukaista, että tilintarkastajan toimikausi on pitempi kuin yksi kalenterivuosi ja että se vastaa valtuuston toimikautta. Tarkoituksena on asianmukaistaa tilintarkastajien valinnan ajankohtaa ja toimikautta koskevat säännökset.

Diakonian viran määrittely

Kirkkolain 263 §:n 1 momentin mukaan ”jokaisessa seurakunnassa tulee olla diakonin tai diakonissan virka”. Tätä säännöstä on tulkittu siten, että päättäessään diakonian viran perustamisesta kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston on samalla päätettävä, onko virka diakonin vai diakonissan virka. Mainittu kirkkolain kohta on peräisin ajalta, jolloin diakonissan ja diakonin tehtävät olivat suuresti erilaiset. Kun diakoniatyöntekijöiden sairaanhoidolliset toimet ovat viime vuosina voimakkaasti vähentyneet, on diakonien, seurakuntakuraattorien ja diakonissojen työ tullut entistä samankaltaisemmaksi. Myös diakonissojen työssä sielunhoito ja sosiaaliset tukipalvelukset ovat saaneet entistä enemmän sijaa. Työn joustavaa kehittämistä silmällä pitäen kirkkolain sanamuoto on liian ahdas. Sen mukaan seurakunnat joutuvat perustamaan joko diakonin tai

diakonissan viran voimatta täyttää diakonian virkaa joustavasti tilanteesta ja hakijoista riippuen. Tämän vuoksi kirkkolain sanamuotoa olisi tältä osin tarkistettava. Vastaava muutos olisi tehtävä kirkkolain 266 §:ään.

Seurakuntien tulonjaon määräämisajankohta

Kirkkolain 328 §:n 3 momentin mukaan osittaisessa yhteistaloudessa olevien seurakuntien edustajiston on määrättävä neljäksi vuodeksi kerrallaan ne perusteet, joiden mukaan yhtymän seurakunnille tulevat kirkollisverot ja muut tulot on jaettava yhtymän ja sen seurakuntien kesken ja seurakunnille tuleva osuus niiden kesken. Käytännössä on herättänyt epä-tietoisuutta se, kuinka neljän vuoden ajanjakso on määriteltävä ja voidaanko jakoperustetta sanottuna neljän vuoden aikana muuttaa. Täydentäviä säännöksiä tarvitaan. Tulonjakoperusteiden vahvistaminen määräajaksi on syytä säilyttää. Yksityiskohtaisia säännöksiä ei kuitenkaan ole syytä ottaa kirkkolakiin vaan lakia alemmanasteisiin säädöksiin. Tulonjaon vahvistaminen nelivuotiskausittain, yhdenmukaisuuden aikaansaaminen seurakuntayhtymissä nelivuotiskausien alkamis- ja päättymisajankohtien osalta ja mahdollisuus erityisistä syistä muuttaa tulonjakoperustetta on toteutettavissa kirkkohallituksen kirkkolain 336 §:n mukaisesti antamalla päätöksellä.

Kirkolliskokouksen työskentely

Kirkkolain 530 §:n 3 ja 4 momentin säännökset kirkolliskokouksen käsiteltävistä asioista hankittavista lausunnoista ja saman pykälän 5 momentin säännös siitä, missä järjestyksessä kirkolliskokoukselle tehty esitykset on otettava käsiteltäviksi, ovat eräissä kohdissa osoittautuneet epätarkoituksenmukaisiksi.

Kirkolliskokous pitää luonnollisena, että kokouksessa ei oteta päätettäväksi asiaa, jota ei ole asianmukaisesti valmisteltu. Tätä kos-

keva säännös ehdotetaan säilytettäväksi 530 §:n 2 momentissa. Valmistelun yksityiskohdista sekä siitä, mitä lausuntoja asioista on hankittava, samoin kuin asioiden käsittelyjärjestyksestä määrättäisiin kirkolliskokouksen työjärjestyksessä. Tämän vuoksi ehdotetaan pykälän 3, 4 ja 5 momentti kumottaviksi.

Kirkkolain 530 §:n 3 momentin kumoamisen johdosta olisi tuohon lainkohtaan sisältyvä säännös piispainkokouksesta lausuntojen antajana siirrettävä piispainkokouksen tehtäviä koskevaan 482 §:n 1 momenttiin.

2. Asian valmistelu

Kirkkohallitus teki kirkolliskokoukselle esityksen (n:o 12/4.10.1979) ehdokasasettelua, sopuvaaleja ja papinvaalia koskeviksi kirkkolain muutoksiksi. Sopuvaalien osalta oli myös Tampereen hiippakuntakokous tehnyt aloitteen vuonna 1979. Vaalien uutta aikaa koskeva ehdotus liittyy sopuvaaleja koskeviin esityksiin.

Vuoden 1974 kirkkolakikomitea on antanut mietinnön (n:o 3/6.9.1979) muun muassa äänestysjärjestyksestä ja ehdokkaiden järjestyssijaa koskevassa asiassa. Mietintö perustui Mikkelin ja Lapuan hiippakuntakokousten esittämiin äänestysjärjestyksestä koskeviin aloitteisiin vuodelta 1975 sekä edustaja-aloitteeseen n:o 6/1975 ehdokkaiden järjestyssijaa koskevan määräyksen osalta.

Lausuntonsa ovat antaneet kirkkohallitus komitean mietinnöstä sekä kirkon laintarkastustoimikunta mietinnöstä ja kirkkohallituksen esityksestä. Kirkolliskokouksen lakivaliokunta antoi asiasta mietintönsä (n:o 3/1980), jonka johdosta kuultiin vielä kirkkohallitusta. Kirkolliskokous hyväksyi esityksen 8 päivänä toukokuuta 1980.

3. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Kirkon ja seurakuntien talouteen ja organisaatioon uudistuksella ei olisi vaikutusta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotus

Muutosehdotukset 28 §:n 1 momenttiin, 263 §:n 2 momenttiin, 281 §:ään sekä 284 ja 326 §:ään tarkoittavat yleisperusteluissa selostettua seurakuntaneuvoston päätösvallan käyttöä koskevan yleissäännöksen siirtämistä nykyisestä 310 §:n 3 momentista näihin pykäliin.

28 §. Pykälään ehdotetaan myös lisättäväksi 2 momentti, jonka mukaan yhteisen kirkon käytöstä seurakuntayhtymässä päättää yhteinen kirkkovaltuusto tai edustajisto.

171—174, 178, 183—185, 187—189, 194, 198, 202, 279 ja 381 §. Muutosehdotukset 171—174, 178, 183—185, 187, 188, 194, 198, 202, 279 ja 381 §:ään sekä ehdotus 189 §:n kumoamisesta tarkoittavat yleisperusteluissa papinvaalin osalta selostettujen uudistusten toteuttamista. Lain 187 ja 188 §:ään on lisäksi tehty yleisperusteluissa selostettu äänestysjärjestystä koskeva muutosehdotus.

263 §:n 1 momentti ja 266 §. Muutokset aiheutuvat yleisperusteluissa esitetystä diakonian virkojen uudelleen määrittelystä.

270 §. Pykälän 5 momentin 3 kohdassa oleva viittaus 310 §:n 1 momentissa oleviin seurakuntaneuvoston jäsenmäärää koskeviin säännöksiin ehdotetaan oikaistavaksi koskemaan uutta 310 §:n 2 momenttia.

272 §. Vaalilautakunnan toimikauden on syytä olla neljä vuotta, kuten kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenten vaalien välinen aika. Tätä tarkoittava lisäys on tehty pykälän 2 momenttiin.

275 §. Jotta sopuvaalitapauksessa ratkaisun tekemisen siitä, ketkä ehdokkaista tulevat varsinaisiksi ja ketkä varajäseniksi, ei tarvitsisi jäädä arvонnan varaan, pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan valitsijayhdistys saa sen varalta, että vain yksi hyväksyttävä ehdokaslista annetaan, ilmoittaa, ketkä ehdokkaista tulevat varsinaisiksi jäseniksi sekä ketkä ja missä järjestyksessä varajäseniksi.

Yleisperusteluissa mainituista syistä ehdotetaan henkilön mahdollisuus olla ehdokkaana rajattavaksi yhteen ehdokaslistaan. Tätä tarkoittava lisäys sekä menettelyohjeen antaminen siitä, miten vaalilautakunnan tulee päinvastai-

sessä tapauksessa menetellä, ehdotetaan lisättäväksi pykälän 3 momentin loppuun.

278 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä tarkoitetuissa tapauksissa jäsenten ja varajäsenten valintajärjestyksen määräisi arpa eikä numerojärjestys.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan kielellisiä korjauksia.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan kielellisiä säännös siitä, että tuomiokapitulin olisi määrättävä uusi aika vaalien toimittamista varten silloin kun ei ole jätetty yhtään hyväksyttyä ehdokaslistaa tai ehdokaslistoissa on asetettu ehdokkaita vähemmän kuin on valittavia.

280 §. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi saman äänimäärän saaneiden keskinäistä järjestystä koskeva säännös yleisperusteluissa selostetusta syystä.

Pykälän 3 momentista ehdotetaan poistettavaksi säännös menettelystä, kun sama henkilö on ehdokkaana useammassa ehdokaslistassa, koska tämä säännös 275 §:n 3 momentin muutoksen jälkeen on tarpeeton.

292 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi yleisperusteluissa tarkoitettu lisäys kirkkovaltuuston ensimmäisen kokouksen kokoonkutsujasta ja puheenjohtajasta. Pykälään ehdotetaan myös tehtäväksi lisäys siitä, miten on menetteltävä, jos kirkkovaltuuston varapuheenjohtajallakin on este kutsun antamiseen.

Kutsun sisältöä ja antamistapaa koskevat säännökset ehdotetaan täsmennettyinä erotettavaksi 1 momentista uudeksi 2 momentiksi ja siihen sisällytettäväksi myös nykyisen 3 momentin säännökset.

Nykyiseen 2 momenttiin eli uuteen 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös jatkokokouksesta ja tehtäväksi momentti viittausta koskeva oikaisu.

295 ja 296 §. Yleisperusteluissa mainitusta syystä kirkkovaltuuston kiinteitä kokoontumisaikoja koskeva 296 § ehdotetaan kumottavaksi ja sen sijaan tehtäväksi 295 §:n 1 momenttiin sellainen lisäys, että valtuusto kokoontuu tarpeen vaatiessa.

295 §:n uudeksi 2 momentiksi ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että jos valtuusto ei ole voinut käsitellä jotakin asiaa säädetyssä

ajassa, puheenjohtajan on niin pian kuin mahdollista kutsuttava valtuusto sitä käsittelemään.

Valtuuston kokoontumista eri viranomaisten vaatimuksesta koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäväksi nykyisestä 1 momentista uuteen 3 momenttiin.

Nykyisin 2 momentissa olevat valtuuston kokoontumista seurakunnan jäsenen pyynnöstä koskevat säännökset ehdotetaan sijoitettavaksi uuteen 4 momenttiin.

308 §. Yleisperusteluissa selostettu säännös kirkkoneuvoston jakautumisesta jaostoihin ehdotetaan lisättäväksi 2 momenttiin. Tämän mukaan jo ohjesäännössä voitaisiin määrätä, että kirkkoneuvostossa on ainoastaan taloudellinen jaosto, mutta kirkkoneuvosto muutoin toimii jakautumattomana.

Nykyinen tuomiokapitulin oikeus myöntää poikkeuksia asiassa ehdotetaan säilytettäväksi 3 momentissa muuttamalla jakautumista jaostoihin koskeva säännös jaostojen perustamista koskevaksi säännökseksi.

309 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että kirkkovaltuusto entiseen tapaan valitsee kirkkoneuvoston jäsenet toimikautensa ensimmäisenä ja kolmantena vuonna tammikuussa.

310 §. Nykyinen 1 momentti ehdotetaan jaettavaksi 1 ja 2 momentiksi. Uuteen 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta seurakuntaneuvoston tehtävistä.

Uudessa 2 momentissa ehdotetaan seurakuntaneuvoston jäsenmäärää alennettavaksi yleisperusteluissa mainitusta syystä.

Uuteen 3 momenttiin ehdotetaan sijoitettavaksi seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajaa koskeva säännös, jonka mukaan varapuheenjohtajaksi voidaan valita pappi tai maallikko.

Entisen 3 momentin eli uuden 4 momentin pykäläviittaukset ehdotetaan tarkistettaviksi nyt ehdotettuja muutoksia vastaaviksi. Seurakuntaneuvoston valittujen jäsenten esteellisyyteen, kieltäytymiseen ja toimikauteen nähden sovellettaisiin kirkkovaltuuston jäseniä koskevia säännöksiä.

310 a §. Tähän pykälään ehdotetaan otettavaksi seurakuntaneuvoston toimialaa koskeva perussäännös, jonka mukaan täydellisessä yhteistaloudessa olevassa seurakunnassa seurakuntaneuvosto hoitaa ne tehtävät, jotka muissa seurakunnissa kuuluvat kirkkoneuvostolle. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi yleisperusteluissa mainittu lisäys, joka antaa seurakuntaneuvostolle mahdollisuuden asettaa toi-

mikuntia sekä lauta- ja johtokuntia. Koska perussääntö määrää yhtymän ja siihen kuuluvan yksittäisen seurakunnan tehtävien jaon, on pidettävä luonnollisena, että seurakuntaneuvosto itse päättää toimi-, lauta- ja johtokuntien asettamisesta, tehtävien määräämisestä ja johtosääntöjen vahvistamisesta.

Yleisperusteluissa mainitusta syystä pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi nimenomainen säännös siitä, että seurakuntaneuvosto hyväksyy itselleen ohjesäännön. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi vastaavasti edellä kirkkoneuvoston osalta 308 §:ään otettavaksi ehdotettu säännös siitä, että seurakuntaneuvostossa voi olla yksi tai useampi jaosto, sekä säännös jaostoille kuuluvasta toimivallasta.

327 §. Kun ohjesäännön vahvistaminen ehdotetaan jätettäväksi seurakunnan omaksi tehtäväksi, yhteisen kirkkovaltuuston päätösvaltaa ei voida siirtää seurakuntaneuvostolle seurakuntaneuvoston ohjesäännöllä vaan yhteisen kirkkovaltuuston päätöksellä. Tästä ehdotetaan säädettäväksi pykälän 2 momentissa.

328 §. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi yleisperusteluissa mainittuja täydentäviä säännöksiä.

329 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston ja edustajiston koolle kutsumista, puheenjohtamista ensimmäisessä kokouksessa sekä kutsumisaikaa ja -tapaa koskevat muutokset, jotka vastaavat yksittäisen seurakunnan osalta 292 §:ään tehtäväksi ehdotettuja muutoksia.

Pykälän 3 momentissa oleviin pykäläviittauksiin ehdotetut muutokset johtuvat edellä selostetuista 292 ja 293 §:n muutoksista sekä 296 §:n kumoamisesta.

331 §. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi seurakuntayhtymän osalta sama lisäys, jota yksittäisen seurakunnan osalta on ehdotettu 308 §:n 2 momenttiin.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan edellä 308 §:n 3 momenttia vastaava muutos.

365 §. Pykälän 1 momentin loppuun ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että talousarvio on hyväksyttävä viimeistään joulukuussa. Nykyisin samansisältöinen säännös on kumottavaksi ehdotetun 296 §:n 4 kohdassa.

370 §. Pykälän 1 momentissa oleva, seurakuntahallinnon uudistuksessa muuttamatta jäänyt sana "kirkkohallintokunnan" ehdotetaan

korvattavaksi sanoilla "kirkkoneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston".

371 §. Yleisperusteluissa tarkoitettu tilintarkastajien toimikauden pidentämistä koskeva säännös ehdotetaan sisällytettäväksi pykälän 1 momenttiin.

482 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi yleisperusteluissa mainitulla tavalla.

530 §. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi sekä 3—5 momentit kumottaviksi yleisperusteluissa mainituin perustein.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Yleisperusteluissa mainitun seurakunnallisia vaaleja koskevan muutoksen johdosta kirkkohallituksen tulee tarkistaa päätöstään kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenten vaalien toimittamisesta.

Yleisperusteluissa mainitun seurakunnan päätoimivallan käyttämistä ja tilintarkastusta koskevan muutoksen johdosta kirkkohallituksen tu-

lee tarkistaa malleja kirkkovaltuuston ohjesäännöksi, seurakuntien varainhoitosäännöksi sekä muiksi säännöiksi, joihin lainmuutos vaikuttaa.

Yleisperusteluissa mainitun diakonian viran määrittelyä koskevan muutoksen johdosta kirkkohallituksen tulee tarkistaa seurakuntien diakoniatyön ohjesääntöjen ja diakonian viranhaltijan ohjesääntöjen malleja.

Yleisperusteluissa ehdotetun seurakuntien tulonjaon määäämisajankohtaa koskevan muutoksen johdosta kirkkohallitus tulee valmistelemaan ja lainmuutoksen tultua voimaan antamaan seurakuntayhtymien tulonjakoperusteiden nelivuotiskautta ja jakoperusteen muuttamista koskevan, kirkkolain 336 §:ssä tarkoitetun päätöksen, jolla ehdotuksessa tarkoitetut muutokset saatetaan voimaan.

3. Voimaantulo

Ehdotettu laki voisi tulla voimaan lyhyehkön ajan kuluttua sen vahvistamisesta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 23 päivänä joulukuuta 1964 annetun kirkkolain (635/64) 189 §, 296 § ja 530 §:n 3—5 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 296 § muutettuna 25 päivänä heinäkuuta 1975 ja 17 päivänä marraskuuta 1978 annetuilla laeilla (633/75 ja 851/78) sekä 530 §:n 3—5 momentti 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetussa laissa (607/73),

muutetaan 28 ja 172 §, 173 §:n 1 momentti, 174 §:n 1 momentti, 178 §, 183 §:n 1 momentti, 184 §:n 1 momentti, 185 §:n 1 momentti, 187 §:n 1 momentti, 188 §, 194 §:n 1 momentti, 198 ja 202 §, 244 §, 263 §:n 1 ja 2 momentti, 266 §, 270 §:n 5 momentin 3 kohta, 272 §:n 2 momentti, 275 §:n 3 momentti, 278 §, 279 §:n 1 momentti, 280 §:n 2 ja 3 momentti, 281 §:n 3 momentti, 284 §:n 1 momentti, 292 ja 295 §, 308 §:n 2 ja 3 momentti, 309 §:n 1 momentti, 310 §, 326 §:n 1 momentti, 327 §:n 2 momentti, 328 §:n 3 momentti, 329 §:n 1 ja 3 momentti, 331 §:n 2 ja 3 momentti, 365 §:n 1 momentti, 370 §:n 1 momentti, 371 §:n 1 momentti, 381 §:n 2 momentti, 482 §:n 1 momentti ja 530 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 173 §:n 1 momentti, 188 §, 280 §:n 3 momentti, 281 §:n 3 momentti ja 284 §:n 1 momentti 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (632/75), 174 §:n 1 momentti ja 280 §:n 2 momentti 30 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (900/69), 178 § osittain muutettuna mainitulla 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetulla lailla (632/75), 244 § ja 272 §:n 2 momentti 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetussa laissa (557/81), 266 § muutettuna 10 päivänä huhtikuuta 1970 ja 20 päivänä joulukuuta 1974 annetuilla laeilla (256/70 ja 967/74), 270 §:n 5 momentin 3 kohta, 275 §:n 3 momentti, 279 §:n 1 momentti, 292 ja 295 §, 308 §:n 3 momentti, 309 §:n 1 momentti, 326 §:n 1 momentti, 327 §:n 2 momentti, 328 §:n 3 momentti, 329 §:n 1 ja 3 momentti, 331 §:n 3 momentti sekä 365 §:n 1 momentti mainitussa 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (633/75), 278 § muutettuna mainitulla 30 päivänä joulukuuta 1969 annetulla lailla ja mainituilla 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetuilla laeilla, 308 §:n 2 momentti ja 331 §:n 2 momentti 10 päivänä heinäkuuta 1979 annetussa laissa (614/79), 310 § muutettuna mainitulla 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetulla lailla (633/75) ja mainitulla 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetulla lailla sekä 482 §:n 1 momentti ja 530 §:n 2 momentti mainitussa 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetussa laissa, sekä

lisätään 171 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 310 a § seuraavasti:

28 §

Päiväjumalanpalvelus aloitettakoon yleensä kello kymmenen alköönkä sen alkamista viivytettäväksi muiden kirkollisten toimitusten tähden. Jos olosuhteet vaativat, että jumalanpalvelus on yleensä aloitettava muuhun aikaan, päättököön asiasta kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto. Päätös on alistettava tuomiokapitulin tutkittavaksi ja ratkaistavaksi.

Jos kahdella samaan seurakuntayhtymään kuuluvalla seurakunnalla on yhteinen kirkko, päättää 1 momentissa mainitusta asiasta yh-

teinen kirkkovaltuusto tai edustajisto. Päätös on tällöin alistettava sen tuomiokapitulin tutkittavaksi ja ratkaistavaksi, jonka alainen seurakuntayhtymä on.

171 §

Vaalilautakuntana on 272 §:ssä tarkoitettu vaalilautakunta, jonka puheenjohtajana toimii vaalia valmisteltaessa kirkkoherranviran hoitaja sekä vaalitoimituksessa ja sitä seuraavia tehtäviä suoritettaessa vaalintoimittaja.

172 §

Vaalilautakunta ottaa sihteeriksi sopivan henkilön.

Vaalintoimittajan sekä vaalilautakunnan jäsenen ja sihteerin esteistä on voimassa, mitä yleisessä laissa säädetään tuomarin esteistä. Esteellisyys luetaan heidän ja vaalisijalla olevien välillä, mutta ei heidän ja sen seurakunnan jäsenen välillä, jossa vaali toimitetaan.

Milloin vaalintoimittaja tahi vaalilautakunnan jäsen tai sihteeri vaalin yhteydessä syöllistyy laittomuuteen, tuomittakoon, jos hän on pappi, niin kuin 107 §:ssä säädetään. Muussa tapauksessa rangaistaan häntä yleisen lain mukaan niin kuin virkamiestä virkarikoksesta.

173 §

Vaalia varten on, jollei 2 momentissa toisin säädetä, kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston toimesta laadittava vaaliluettelo, johon on merkittävä jokainen hakuajan päättyessä äänioikeutettu seurakunnan jäsen. Vaaliluettelo on laadittava viidenteentoista päivään mennessä siitä lukien, kun tuomiokapituli on tehnyt vaaliehtotuksen, noudattaen soveltuvien kohdin, mitä 269, 273 ja 274 §:ssä säädetään äänioikeudesta, vaaliluettelon laatimisesta, varmentamisesta ja tarkastamisesta, äänioikeutta koskevista oikaisuvaatimuksista ja niiden käsittelemisestä sekä vaaliluettelon lainvoimaisuudesta.

174 §

Vaalilautakunta määrää ennen ensimmäistä vaalisaarnapäivää, missä järjestyksessä ja minä aikana äänioikeutetut saavat vaalissa antaa äänensä.

178 §

Kun vaalitoimitus jumalanpalveluksen päätyttyä alkaa, asetukoon vaalintoimittaja vaalilautakunnan jäsenen ja sihteerin kanssa seurakunnan eteen, lukekoon määräyskirjansa, ilmoittakoon vaalilautakunnan jäsenten ja sihteerin nimet ja kysyköön sitten seurakunnalta:

Tunnustetaanko vaalintoimittaja sekä vaalilautakunnan jäsenet ja sihteeri esteettömiksi pitämään toimitusta?

Jos estemuistutus tehdään vaalintoimittajaa vastaan, tutkikoon hän sen. Jos muistutus havaitaan aiheelliseksi, keskeyttäköön hän toimituksen ja ilmoittakoon asian tuomiokapitulille, joka määrää uuden vaalipäivän sekä, jos se

hyväksyy estemuistutuksen, toisen vaalintoimittajan. Jos vaalintoimittaja huomaa estemuistutuksen aiheettomaksi, ilmoittakoon sen ja jatkakoon toimitusta. Jos vaalilautakunnan jäsentä tai sihteerii vastaan tehdään estemuistutus, jonka vaalilautakunta havaitsee aiheelliseksi, kutsukoon vaalintoimittaja heti vaalilautakunnan jäsenen tilalle esteettömän varajäsenen ja sihteerin tilalle sopivan henkilön.

183 §

Äänestyksessä käytetään vaalilautakunnan toimesta valmistettua painettua vaalilippua.

184 §

Vaalilautakunnan asiana on huolehtia siitä, että riittävä määrä vaalilippuja on saatavilla, valvoa, että valitsija saattaa täysin säilyttämällä vaalisalaisuuden tehdä vaalilippuun äänestysmerkinnän ja että tätä varten tarpeelliset apuneuvot on käytettävissä, sekä ryhtyä kaikkiin vaalin toimittamista varten tarpeellisiin toimiin.

185 §

Vaalitilaisuudessa olkoon saapuvilla yksi tai useampi vaalilautakunnan vaalineuvojaksi valitsema henkilö, joka valitsijan pyynnöstä avustaa tarpeellisten merkintöjen tekemisessä vaalilippuun.

187 §

Valitsija, joka haluaa käyttää äänioikeuttansa, ilmoittautukoon vaalintoimittajalle tai asianomaiselle vaalilautakunnan jäsenelle. Sen jälkeen kun on todettu, että valitsijalla on äänioikeus, annettakoon hänelle vaalilippu.

188 §

Tehtyään äänestysmerkinnän vieköön valitsija vaalilippunsa kokoon taitettuna vaalintoimittajalle tai asianomaiselle vaalilautakunnan jäsenelle. Vaalilippu varustettakoon seurakunnan leimalla ja valitsija pankoon sen vaaliurnaun, minkä jälkeen vaaliluetteloon merkitään, että valitsija on käyttänyt äänioikeuttaan.

194 §

Sen jälkeen kun on menetelty, niin kuin 191 §:ssä sanotaan, laskekoon vaalintoimittaja vaalilautakunnan jäsenten kanssa äänet, jotka kukin

vaalisijoilla olevista on saanut. Äänten laske-
misen jälkeen julistakoon vaalintoimittaja seu-
rakunnalle vaalin tuloksen ja antakoon samalla
valitusosoituksen, niin kuin 199 §:ssä sanotaan.
Lopuksi luettakoon pöytäkirja julki hyväksyttä-
väksi, minkä jälkeen vaalintoimittaja ja vaali-
lautakunnan sihteeri sekä kaksi seurakunnan
äänioikeutettua jäsentä allekirjoittavat sen mo-
lemmat kappaleet. Vaalintoimittaja lähettäköön
pöytäkirjan toisen kappaleen ja annetut vaali-
liput viivytyksettä tuomiokapituliin ja antakoon
pöytäkirjan toisen kappaleen kirkkoherranviras-
toon pidettäväksi seurakunnan nähtävänä niin
kauan, kun valitus aika kestää.

198 §

Jos joku vaalitulaisuudessa pitää melua tai
muutoin häiritsee vaalitoimitusta taikka sanoin
tai teoin loukkaa vaalintoimittajaa, vaalilauta-
kunnan jäseniä tai sihteerii, vaalilautakunnan
jäseniä tai sihteerii, vaalilautakunnan jäseniä
tai muita läsnä olevia taikka muulla tavoin häirit-
see sitä rauhaa, jonka tulee vallita toimituk-
sessa, tehtäköön siitä kaikkine asianhaaroineen
merkintä pöytäkirjaan.

202 §

Jos vaaliasiakirjat osoittavat vaalintoimitta-
jaa, vaalilautakunnan jäsentä tai sihteerii lou-
katun, taikka rauhaa ja järjestystä muulla ta-
voin vaalitoimituksessa häirityn, ilmoittakoon
tuomiokapituli siitä lääninhallitukselle.

244 §

Jos seurakunnassa on sellainen kanttorin
virka, jonka haltijalta vaaditaan alimman asteen
kanttorin tutkinto, tuomiokapituli voi kirkko-
valtuuston tai seurakuntaneuvoston anomuk-
sesta antaa luvan hoitaa tällaista täyttä työai-
kaa edellyttävää virkaa osa-aikaisena tai sivu-
toimisena tahi osa-aikaista virkaa sivutoimisena.
Tuomiokapitulin luvalla seurakunta voi tällöin
ottaa viran osa-aikaiseksi tai sivutoimiseksi hoi-
tajaksi sellaisenkin henkilön, joka ei ole suo-
rittanut kanttorin tutkintoa. Viranhaltijan otta-
minen osa-aikaisena tai sivutoimisena hoitamaan
kanttorin virkaa sekä hänen oikeudellinen ase-
mansa määräytyvät virkasäännön mukaan.

263 §

Jokaisessa seurakunnassa tulee olla diako-
nian virka, jonka haltijana on diakoni tai dia-
konissa.

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston tai seu-
rakuntaneuvoston anomuksesta, milloin olosuh-
teet niin vaativat, enintään viiden vuoden ajaksi
kerrallaan vapauttaa seurakunnan täyttämästä 1
momentissa mainittua virkaa. Seurakunnat voi-
vat tuomiokapitulin suostumuksella ottaa palve-
luksensa myös yhteisen diakonin tai diakonis-
san.

266 §

Seurakunnan 267 §:ssä mainittua virka- ja
palkkasääntöä on soveltuvin osin noudatettava
diakonian viranhaltijaan nähden, kuitenkin niin,
että palkkauksen osalta on voimassa, mitä siitä
erikseen säädetään.

Diakonian viranhaltijan eläkeoikeudesta ja
hänen jälkeensä maksettavasta perhe-eläkkeestä
säädetään erikseen.

270 §

Valtioneuvosto voi kuitenkin, milloin olo-
suhteet siihen aihetta antavat, määrätä 16 §:n
nojalla tekemällään päätöksellä,

3) että 4 momentissa mainituissa tapauksissa
on kirkkovaltuusto, yhteinen kirkkovaltuusto
tai seurakuntaneuvosto muodostettava uusia
vaaleja toimittamatta edellisen vaalin tuloksen
perusteella 280 §:n 4 momentin, 287 §:n, 310
§:n 2 momentin ja 326 §:n 3 momentin sään-
nöksiä soveltuvin kohdin noudattaen kuitenkin
siten, että jos seurakunta kokonaan yhdistetään
toiseen seurakuntaan, on kirkkovaltuuston tai
seurakuntaneuvoston jäsenten paikat jaettava
seurakuntien kesken 326 §:n 5 momentissa sää-
dettyä menettelytapaa noudattaen kulumassa
olevan vaalikauden ajaksi; tai

272 §

Vaalilautakunnan jäsenet valitsee kirkkoval-
tuusto. Seurakunnissa, joilla on kokonaan yhtei-
nen talous, valitsee vaalilautakunnan jäsenet
seurakuntaneuvosto. Varsinaisia vaaleja varten
on vaalilautakunta asetettava kuhunkin seura-
kuntaan viimeistään vaalivuoden toukokuussa.
Vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten toi-
mikausi kestää kunnes uusi vaalilautakunta on
valittu seuraavien varsinaisten vaalien toimit-
tamista varten. Vaalilautakunta valitsee keskuu-

destaan varapuheenjohtajan, joka voi johtaa myös vaalitoimitusta puheenjohtajan estyneenä ollessa.

275 §

Kussakin ehdokaslistassa saadaan nimetä enintään yksi ja puoli kertaa niin monta ehdokasta kuin kirkkovaltuustoon tai seurakuntaneuvostoon on valittava jäseniä. Yhteistaloudessa olevien seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon ehdotettuja saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin paljon kuin seurakunnasta on valittava. Jos ehdokkaita nimetään enemmän kuin vaalissa on valittava, ehdokaslistan yhteydessä voidaan sen varalta, että muita hyväksyttäviä ehdokaslistoja ei anneta, ilmoittaa, ketkä ehdokkaista tulevat varsinaisiksi jäseniksi sekä ketkä ja missä järjestyksessä varajäseniksi. Ehdokkaaksi saadaan nimetä vain henkilö, joka on antanut siihen suostumuksensa. Sama henkilö saadaan asettaa vain yhden valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi. Jos hänet on asetettu useamman valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi eikä 276 §:n 2 momentissa tarkoitettua oikaisua ole tehty, poistakoon vaalilautakunta hänen nimensä kaikista ehdokaslistoista.

278 §

Jos 276 §:n 1 momentissa mainittuun määräaikaan mennessä kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston tahi seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten on annettu vain yksi hyväksyttävä ehdokaslista, jossa on enemmän ehdokkaita kuin vaalissa on valittava, eikä valitsijayhdistys ole tämän tapauksen varalta tehnyt 275 §:n 3 momentissa tarkoitettua ilmoitusta, määrätään varsinaiset jäsenet ja heidän jälkeensä varajäsenet 545 §:ssä sanotulla tavalla.

Jos hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhtä paljon kuin valittavia, ehdokkaat tulevat ilman äänestystä valituiksi.

Jos määräaikaan mennessä ei ole jätetty yhtään hyväksyttyä ehdokaslistaa tai jos hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhteensä vähemmän kuin valittavia, on asiasta ilmoitettava tuomiokapitulille, jonka tulee määrätä vaalin uusi alkamisaika.

279 §

Kirkonkokouksen puheenjohtaja aloittaa vaalin kirkossa jumalanpalveluksen jälkeen tai, jos

kahdella seurakunnalla on yhteinen kirkko eikä molempien seurakuntien vaalitoimituksia ehditä siinä aloittaa jumalanpalveluksen takia, toisessa seurakunnassa kirkossa ja toisessa seurakunnassa vaalilautakunnan määräämässä paikassa, jossa jumalanpalvelus myös silloin pidetään. Jumalanpalveluksen päätyttyä kirkonkokouksen puheenjohtaja tai vaalilautakunnan varapuheenjohtaja esittelee asiat ja ilmoittaa, jollei 278 §:stä muuta johdu, missä järjestyksessä äänivaltaiset saavat antaa äänensä vaaliluettelon mukaan. Kunkin äänestyspaikkaan on pantava nähtäväksi kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten painetut eriväriset ehdokaslistojen yhdistelmät. Äänestyksessä käytetään painettua vaalilippua, jonka tulee olla saman värinen kuin vastaava ehdokaslistojen yhdistelmä. Äänestäjä merkitsee vaalilippuun sen ehdokkaan numeron, jolle hän tahtoo antaa äänensä. Jollei äänestäjä hyväksy ketään ehdotetuista, kirjoittakoon sitä varten varattuun kohtaan vaalilipussa selvästi sen henkilön nimen, jota hän haluaa äänestää, sekä hänen ammattinsa tai toimensa ja asuinpaikkansa. Muutoin meneteltäköön soveltuvin kohdin, niin kuin 184—188, 190, 191, 197 ja 198 §:ssä säädetään.

280 §

Samassa ehdokaslistassa olevien ehdokkaiden järjestyssijat määräytyvät heidän saamiensa äänimäärien suuruuden mukaan. Eri ehdokaslistoissa olevien ehdokkaiden järjestyssijan määräämiseksi annetaan ehdokkaille vertausluvut siten, että suurimman äänimäärän saanut saa vertauslukuun ehdokaslistan koko äänimäärän, toiseksi eniten saanut puolet siitä, kolmas kolmanneksen, neljäs neljänneksen ja niin edelleen.

Jos ääniä on annettu henkilölle, joka ei ole missään ehdokaslistassa, tulee hänen vertauslukuun hänen saamansa koko äänimäärä.

281 §

Vaalipöytäkirja valitusosoituksineen on pidettävä vaalin tuloksen julistamista seuraavana päivänä yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa tai kirkkovaltuuston tahi seurakuntaneuvoston määräämässä muussa sopivassa paikassa.

284 §

Tässä luvussa mainitut kuulutukset, jotka on luettava seurakunnan kirkossa, on lisäksi pidettävä nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla kuulutuksen lukemisesta alkaen kuulutuksessa tarkoitettun määrärajan päättymiseen saakka. Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto päättää, onko kuulutukset saatettava seurakuntalaisten tietoon muullakin kuin edellä tässä laissa säädetyllä tavalla.

292 §

Kutsun kirkkovaltuuston kokoukseen antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja kokouksen avaa iältään vanhin valtuutettu, joka johtaa kokouksessa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu on luettava päiväjumalanpalveluksen yhteydessä viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samalla on luettava kokouksen asialuettelo tai ilmoitettava, missä se on seurakunnan jäsenten nähtävänä. Sanotussa määräraajassa on kutsu asialuetteloineen lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille. Kirkkovaltuusto päättää, millä muullakin tavalla kokous ja sen asialuettelo saatetaan seurakunnan jäsenten tietoon.

Jos asia on kiireellinen eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista, valtuusto voi ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka kuulutusaika on ollut lyhyempi kuin 2 momentissa sanotaan ja vaikka kutsua ei ole luettu päiväjumalanpalveluksen yhteydessä. Milloin joitakin asioita ei ole saatu käsitellyiksi kokouksessa ja on päätetty siirtää käsiteltäviksi jatkokokouksessa, ei tähän tarvitse antaa eri kutsua.

295 §

Kirkkovaltuusto kokoontuu, kun se määrää aikana käsiteltäväksi säädettyjen asioiden takia on tarpeen tai kun valtuuston puheenjohtaja muutoin katsoo kokoontumisen tarpeelliseksi.

Jos valtuusto ei ole voinut käsitellä jotakin asiaa säädetyssä ajassa, puheenjohtajan on niin

pian kuin mahdollista kutsuttava valtuusto sitä käsittelemään.

Valtuusto on kutsuttava koolle, milloin kirkkohallitus, piispa, tuomiokapituli tai kirkkoneuvosto vaatii tahi milloin vähintään neljännes valtuutetuista on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten sitä esittänyt.

Jos äänivaltainen seurakunnan jäsen pyytää puheenjohtajalta kirkkovaltuuston kokoon kutsumista ilmoittamaansa asiaa varten, alkoon sitä kiellettäkö, jos asia on tärkeä ja kiireellinen. Jos puheenjohtaja hylkää pyynnön, ilmoitakoon syyn kirjallisesti, jos asianomainen sitä vaatii, ja tällä on oikeus pyytää tuomiokapitulta oikaisua.

308 §

Ohjesäännössä on määrättävä kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon sekä tarvittaessa myös muihin jaostoihin. Ohjesäännössä voidaan kuitenkin määrätä, että kirkkoneuvostossa on ainoastaan taloudellinen jaosto, mutta kirkkoneuvosto muutoin toimii jakautumattomana. Ohjesäännössä voidaan antaa jaostoille oikeus päättää kirkkoneuvoston puolesta ohjesäännössä mainituista asioista. Kirkkoneuvoston kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä asia, jota koskeva päätös on alistettava tahi joka koskee esityksen tekemistä kirkkovaltuustolle tai sen päätöksen täytäntöön panemista.

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston pyynnöstä vapauttaa seurakunnan perustamasta jaostoja kirkkoneuvostoon.

309 §

Kirkkoneuvostoon kuuluu puheenjohtajana seurakunnan kirkkoherra sekä muina jäseninä varapuheenjohtaja ja, sen mukaan kuin ohjesäännössä määrätään, vähintään viisi ja enintään viisitoista henkilöä, jotka kirkkovaltuusto valitsee toimikautensa ensimmäisenä ja kolmantena vuonna tammikuussa pidettävässä kokouksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan seurakunnan jäsenistä, ja joiden vaalikelpoisuudesta on voimassa, mitä 288 §:n 1 momentissa säädetään. Kirkkoneuvoston jäsenistä voi enintään puolet olla kirkkovaltuuston jäseniä. Varapuheenjohtajaksi alkoon valittako seurakunnan viranhaltijaa.

310 §

Täydellisessä yhteistaloudessa olevilla seurakunnilla on kullakin seurakuntaneuvosto tässä laissa tai erikseen määrättyjä tehtäviä varten.

Seurakuntaneuvostoon kuuluvat seurakunnan kirkkoherra sekä kirkonkokouksessa valitut jäsenet. Jäseniä valitaan seurakunnassa, jonka väkiluku on

4 000 tai vähemmän	8
yli 4 000 mutta ei yli 10 000	10
yli 10 000 mutta ei yli 20 000	12
yli 20 000	14

Seurakuntaneuvoston puheenjohtajana on seurakunnan kirkkoherra ja varapuheenjohtajana seurakuntaneuvoston kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan valitsema jäsen.

Seurakuntaneuvoston valituista jäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä 288, 289 ja 290 §:ssä on säädetty kirkkovaltuuston jäsenistä. Seurakuntaneuvoston kokoontumisesta ja pöytäkirjasta sekä asioiden käsittelystä seurakuntaneuvostossa on soveltuvin osin voimassa, mitä 314—318 §:ssä on säädetty.

310 a §

Seurakuntaneuvosto hoitaa täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa kirkkoneuvoston tehtävät. Erityisiä tehtäviä varten seurakuntaneuvosto voi asettaa toimikuntia sekä määrätä niiden tehtävät ja toiminta-ajan. Seurakuntaneuvosto voi myös asettaa neuvoston alaisia pysyviä lauta- ja johtokuntia, joiden tehtävät määritellään seurakuntaneuvoston vahvistamissa johtosäännöissä. Lauta- ja johtokunnista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 320 §:ssä säädetään.

Seurakuntaneuvosto hyväksyy itselleen ohjesäännön, joka on alistettava tuomiokapitulin tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Seurakuntaneuvostossa voi sen ohjesäännön nojalla olla yksi tai useampi jaosto. Ohjesäännössä voidaan jaostoille antaa oikeus päättää seurakuntaneuvoston puolesta ohjesäännössä mainituista asioista. Seurakuntaneuvoston kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä asia, jota koskeva päätös on alistettava tahi joka koskee esityksen tekemistä yhteiselle kirkkovaltuustolle tai sen päätöksen täytäntöönpanemista.

326 §

Täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa käyttää seurakuntien päätösvaltaa kirkkovaltuustolle kuuluvissa asioissa yhteinen kirkkovaltuusto, mikäli tehtävät eivät kuulu seurakuntaneuvostolle.

327 §

Ohje- ja johtosäännöllä voidaan yhteisen kirkkovaltuuston päätösvaltaa säännössä mainittavissa asioissa siirtää yhteiselle kirkkoneuvostolle, sen jaostolle sekä yhtymän lauta- ja johtokunnille. Yhteinen kirkkovaltuusto voi yhtymän seurakuntien seurakuntaneuvostojen esityksestä tai niitä kuultuaan tekemällään päätöksellä siirtää päätösvaltaa myös seurakuntaneuvostolle, jolloin yhteisen kirkkovaltuuston päätös on alistettava tuomiokapitulin tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Päätösvaltaa ei saa siirtää 285 §:n 1 momentissa mainituissa asioissa.

328 §

Edustajisto päättää niistä perusteista, joiden mukaan yhtymän seurakunnille tulevat kirkollisverot ja muut tulot on jaettava yhtymän ja sen seurakuntien kesken ja seurakunnille tuleva osuus niiden kesken. Edustajiston tätä koskeva päätös on alistettava kirkkohallituksen tutkittavaksi ja ratkaistavaksi.

329 §

Kutsun yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston kokoukseen antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kutsun yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston ensimmäiseen kokoukseen antaa yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja kokouksen avaa iältään vanhin valtuutettu tai edustaja, joka johtaa kokouksessa puhetta, kunnes puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu on luettava päiväjumalanpalveluksen yhteydessä seurakuntayhtymän seurakuntien kirkoissa viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samalla on luettava kokouk-

sen asialuettelo tai ilmoitettava, missä se on yhtymän seurakuntien jäsenten nähtävänä. Sanotussa määräajassa on kutsu asialuetteloiheen lähetettävä valtuutetuille tai edustajille ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsenille. Yhteinen kirkkovaltuusto tai edustajisto päättää, millä muullakin tavalla kokous ja sen asialuettelo saataan yhtymän seurakuntien jäsenten tietoon.

Seurakuntayhtymän yhteisestä kirkkovaltuustosta tai edustajistosta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 286 ja 289—291 §:ssä, 292 §:n 3 momentissa, 293 ja 294 §:ssä, 295 §:n 1—3 momentissa, 297, 298 ja 300—303 §:ssä, 304 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 305 §:ssä on säädetty.

331 §

Ohjesäännössä on määrättävä yhteisen kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon ja tarvittaessa myös muihin jaostoihin. Ohjesäännössä voidaan kuitenkin määrätä, että yhteisessä kirkkoneuvostossa on ainoastaan taloudellinen jaosto, mutta kirkkoneuvosto muutoin toimii jakautumattomana. Ohjesäännössä voidaan jaostoille antaa oikeus päättää neuvoston puolesta ohjesäännössä mainituista asioista. Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä asia, jota koskeva päätös on alistettava tahi joka koskee esityksen tekemistä yhteiselle kirkkovaltuustolle tai edustajistolle taikka niiden päätöksen täytäntöön panemista.

Tuomiokapituli voi yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston pyynnöstä vapauttaa seurakuntayhtymän perustamasta jaostoja yhteiseen kirkkoneuvostoon.

365 §

Ehdotus talousarvioksi on kirkkoneuvoston tai yhteisen kirkkoneuvoston valmistettava ja marraskuun kuluessa lähetettävä kirkkovaltuustolle tai yhteiselle kirkkovaltuustolle taikka edustajistolle. Täydellisessä yhteistaloudessa olevien seurakuntien talousarviota tulee seurata seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta. Talousarvio on hyväksyttävä viimeistään joulukuussa.

370 §

Kirkkoneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston tulee pitää kirjaa kirkon ja seurakunnan tuloista ja menoista sekä varoista ja veloista, niin myös päättää tilit kultakin varainhoitovuodelta.

371 §

Varainhoidon ja tilien tarkastusta toimittamaan kirkkovaltuusto valitsee toimikauttaan varten asiantuntevista henkilöistä vähintään kaksi vuositolintarkastajaa sekä yhtä monta varavuositolintarkastajaa. Tilintarkastajista voi yksi olla muun seurakunnan jäsen.

381 §

Äänestyksen toimittamisen toisen seurakunnan kirkossa hoitaa vaalintoimittaja ja toisen seurakunnan kirkossa vaalintoimittajan valtuuksin vaalilautakunnan varapuheenjohtaja, kumpikin apunaan vaalilautakunnan jäsenet ja sihteeri. Äänestystoimitus aloitetaan molemmissa kirkoissa noudattaen soveltuvin osin, mitä 182 §:ssä sanotaan. Sitten kun on menetelty 191 §:ssä sanotulla tavalla, on vaalilautakunnan varapuheenjohtajan tuotava sinetillä suljettu vaaliurna siihen kirkkoon, missä äänestys on tapahtunut vaalintoimittajan valvonnassa, ja vaaliurnat on siellä avattava yhtä aikaa. Molempien seurakuntien vaalilautakuntien tulee olla läsnä ääniä laskettaessa.

482 §

Piispat kokoontuvat arkkipiispan kutsusta piispainkokoukseen kerran vuodessa tai useammin neuvottelemaan kirkon julistusta ja työtä sekä hiippakuntien hallintoa ja hoitoa koskevista asioista. Piispainkokouksen asiana on myös tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja kirkolliskokoukselle ja kirkkohallitukselle 529 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa ja muissakin, tämän lain mukaan piispainkokouksessa käsiteltävissä asioissa sekä suorittaa muut sille tässä laissa uskotut tehtävät. Jos arkkipiispa on estynyt tai arkkipiispan virka on avoinna, kutsuu virassa vanhin piispa piispainkokouksen koolle.

530 §

Mikäli kirkolliskokous ei hylkää 1 momentissa mainittua aloitetta, joka koskee 529 §:n 2 momentin 1, 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua asiaa, on asia annettava valmisteltavaksi niin kuin työjärjestyksessä määrätään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
198 .

Lain voimaan tullessa nykyiset diakonin ja diakonissan virat muuttuvat diakonian viroiksi.

Lain voimaantulon jälkeen ensiksi toimitettavassa vaalissa tilintarkastajat valitaan kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Helsingissä 16 päivänä huhtikuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Kalevi Kivistö*

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 23 päivänä joulukuuta 1964 annetun kirkkolain (635/64) 189 §, 296 § ja 530 §:n 3—5 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 296 § muutettuna 25 päivänä heinäkuuta 1975 ja 17 päivänä marraskuuta 1978 annetuilla laeilla (633/75 ja 851/78) sekä 530 §:n 3—5 momentti 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetussa laissa (607/73),

muutetaan 28 ja 172 §, 173 §:n 1 momentti, 174 §:n 1 momentti, 178 §, 183 §:n 1 momentti, 184 §:n 1 momentti, 185 §:n 1 momentti, 187 §:n 1 momentti, 188 §, 194 §:n 1 momentti, 198 ja 202 §, 244 §, 263 §:n 1 ja 2 momentti, 266 §, 270 §:n 5 momentin 3 kohta, 272 §:n 2 momentti, 275 §:n 3 momentti, 278 §, 279 §:n 1 momentti, 280 §:n 2 ja 3 momentti, 281 §:n 3 momentti, 284 §:n 1 momentti, 292 ja 295 §, 308 §:n 2 ja 3 momentti, 309 §:n 1 momentti, 310 §, 326 §:n 1 momentti, 327 §:n 2 momentti, 328 §:n 3 momentti, 329 §:n 1 ja 3 momentti, 331 §:n 2 ja 3 momentti, 365 §:n 1 momentti, 370 §:n 1 momentti, 371 §:n 1 momentti, 381 §:n 2 momentti, 482 §:n 1 momentti ja 530 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 173 §:n 1 momentti, 188 §, 280 §:n 3 momentti, 281 §:n 3 momentti ja 284 §:n 1 momentti 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (632/75), 174 §:n 1 momentti ja 280 §:n 2 momentti 30 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (900/69), 178 § osittain muutettuna mainitulla 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetulla lailla (632/75), 244 § ja 272 §:n 2 momentti 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetussa laissa (557/81), 266 § muutettuna 10 päivänä huhtikuuta 1970 ja 20 päivänä joulukuuta 1974 annetuilla laeilla (256/70 ja 967/74), 270 §:n 5 momentin 3 kohta, 275 §:n 3 momentti, 279 §:n 1 momentti, 292 ja 295 §, 308 §:n 3 momentti, 309 §:n 1 momentti, 326 §:n 1 momentti, 327 §:n 2 momentti, 328 §:n 3 momentti, 329 §:n 1 ja 3 momentti, 331 §:n 3 momentti sekä 365 §:n 1 momentti mainitussa 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (633/75), 278 § muutettuna mainitulla 30 päivänä joulukuuta 1969 annetulla lailla ja mainituilla 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetuilla laeilla, 308 §:n 2 momentti ja 331 §:n 2 momentti 10 päivänä heinäkuuta 1979 annetussa laissa (614/79), 310 § muutettuna mainitulla 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetulla lailla (633/75) ja mainitulla 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetulla lailla sekä 482 §:n 1 momentti ja 530 §:n 2 momentti mainitussa 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetussa laissa, sekä

lisätään 171 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 310 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

28 §.

Päiväjumalanpalvelus aloitettakoon yleensä kello kymmenen alköönkä sen alkamista viivytettäkö muiden kirkollisten toimitusten tähden. Jos olosuhteet vaativat, että jumalanpalvelus on yleensä aloitettava muuhun aikaan, päättä-

Ehdotus

28 §

Päiväjumalanpalvelus aloitettakoon yleensä kello kymmenen alköönkä sen alkamista viivytettäkö muiden kirkollisten toimitusten tähden. Jos olosuhteet vaativat, että jumalanpalvelus on yleensä aloitettava muuhun aikaan, päät-

Voimassa oleva laki

köön asiasta kirkkovaltuusto, jonka päätös on alistettava tuomiokapitulin tutkittavaksi ja ratkaistavaksi.

171 §.

172 §.
Vaalintoimittaja ottaa notaariksi sopivan henkilön pitämään vaalitoimituksessa pöytäkirjaa, joka on tehtävä kahtena kappaleena, sekä milloin vaaliavustajia tarvitaan, henkilöt vaalintoimittajan ohjeiden mukaan antamaan ja vastaanottamaan vaalilippuja eri äänestyspaikoissa.

Vaalintoimittajan, notaarin ja vaaliavustajan esteistä on voimassa, mitä yleisessä laissa säädetään tuomarin esteistä. Esteellisyys luetaan heidän ja vaalisijalla olevien välillä, mutta ei heidän ja sen seurakunnan jäsenten välillä, jossa vaali toimitetaan.

Jos notaarilla tai vaaliavustajalla on äänioikeus siinä seurakunnassa, jossa vaalitoimitus tapahtuu, ja hän haluaa äänioikeutensa käyttää, hoitakoon vaalintoimittaja hänen äänestessään tämän tehtäviä.

Milloin vaalintoimittaja, notaari tai vaaliavustaja vaalin yhteydessä syyllistyy laittomuuteen, tuomittakoon, jos hän on pappi, niin kuin 107 §:ssä säädetään. Muussa tapauksessa rangaistaan häntä yleisen lain mukaan niin kuin virkamiestä virkarikoksesta.

173 §.

Vaalia varten on, jollei 2 momentissa toisin säädetä, kirkkoneuvoston toimesta laadittava vaaliluettelo, johon on merkittävä jokainen hakuajan päättyessä äänioikeutettu seurakunnan jäsen. Vaaliluettelo on laadittava viidenteentoista päivään mennessä siitä lukien, kun tuomiokapituli on tehnyt vaaliehtotuksen, nou-

Ehdotus

täköön asiasta kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto. Päätös on alistettava tuomiokapitulin tutkittavaksi ja ratkaistavaksi.

Jos kahdella samaan seurakuntayhtymään kuuluvalla seurakunnalla on yhteinen kirkko, päättää 1 momentissa mainitusta asiasta yhteinen kirkkovaltuusto tai edustajisto. Päätös on tällöin alistettava sen tuomiokapitulin tutkittavaksi ja ratkaistavaksi, jonka alainen seurakuntayhtymä on.

171 §

Vaalilautakuntana on 272 §:ssä tarkoitettu vaalilautakunta, jonka puheenjohtajana toimii vaalia valmisteltaessa kirkkoherranviran hoitaja sekä vaalitoimituksessa ja sitä seuraavia tehtäviä suoritettaessa vaalintoimittaja.

172 §

Vaalilautakunta ottaa sihteeriksi sopivan henkilön.

Vaalintoimittajan sekä vaalilautakunnan jäsenen ja sihteerin esteistä on voimassa, mitä yleisessä laissa säädetään tuomarin esteistä. Esteellisyys luetaan heidän ja vaalisijalla olevien välillä, mutta ei heidän ja sen seurakunnan jäsenten välillä, jossa vaali toimitetaan.

Milloin vaalintoimittaja tai vaalilautakunnan jäsen tai sihteeri vaalin yhteydessä syyllistyy laittomuuteen, tuomittakoon, jos hän on pappi, niin kuin 107 §:ssä säädetään. Muussa tapauksessa rangaistaan häntä yleisen lain mukaan niin kuin virkamiestä virkarikoksesta.

173 §

Vaalia varten on, jollei 2 momentissa toisin säädetä, kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston toimesta laadittava vaaliluettelo, johon on merkittävä jokainen hakuajan päättyessä äänioikeutettu seurakunnan jäsen. Vaaliluettelo on laadittava viidenteentoista päivään mennessä siitä lukien, kun tuomiokapituli on tehnyt vaa-

Voimassa oleva laki

dattaen soveltuvin kohdin, mitä 269, 273 ja 274 §:ssä äänioikeudesta, vaaliluettelon laatimisesta, varmentamisesta ja tarkastamisesta. äänioikeutta koskevista oikaisuvaatimuksista ja niiden käsittelemisestä sekä vaaliluettelon lainvoimaisuudesta *säädetään, kuitenkin niin, että vaalilautakunnan tehtävät hoitaa kirkkoneuvosto.*

174 §.

Kirkkoneuvosto voi ennen ensimmäistä vaalisaarnapäivää määrätä, missä järjestyksessä ja minä aikana äänioikeutetut saavat vaalissa antaa äänensä. *Jollei kirkkoneuvosto ole tällaista päätöstä tehnyt, määrää vaalintoimittaja, missä järjestyksessä ja minä aikana äänestäminen tapahtuu, ja ilmoittaa siitä kirkkoherranviran hoitajalle ennen viimeistä vaalisaarnapäivää.*

178 §.

Kun vaalitoimitus jumalanpalveluksen päätyttyä alkaa, asettukoon vaalintoimittaja notaarin, vaaliavustajien, mikäli niitä 172 §:n 1 momentin mukaan on otettu, ja kirkkoneuvoston jäsenten kanssa seurakunnan eteen, lukekoon määräyskirjansa, ilmoittakoon notaarin ja vaaliavustajien nimet ja kysyköön sitten seurakunnalta:

Tunnustetaanko vaalintoimittaja, notaari ja vaaliavustajat esteettömiksi pitämään toimitusta?

Jos estemuistutus tehdään vaalintoimittajaa vastaan, tutkikoon hän sen. Jos muistutus havaitaan aiheelliseksi, keskeyttäköön hän toimituksen ja ilmoittakoon asian tuomiokapitulille, joka määrää uuden vaalipäivän sekä, jos se hyväksyy estemuistutuksen, toisen vaalintoimittajan. Jos vaalintoimittaja huomaa estemuistutuksen aiheettomaksi, ilmoittakoon sen ja jatkakoon toimitusta. Jos notaaria tai vaaliavustajaa vastaan tehdään estemuistutus, joka havaitaan aiheelliseksi, kutsukoon vaalintoimittaja heti tämän tilalle sopivan henkilön.

183 §.

Äänestyksessä käytetään kirkkoneuvoston toimesta valmistettua painettua vaalilippua.

Ehdotus

liehdotuksen, noudattaen soveltuvin kohdin, mitä 269, 273 ja 274 §:ssä *säädetään* äänioikeudesta, vaaliluettelon laatimisesta, varmentamisesta ja tarkastamisesta, äänioikeutta koskevista oikaisuvaatimuksista ja niiden käsittelemisestä sekä vaaliluettelon lainvoimaisuudesta.

174 §

Vaalilautakunta määrää ennen ensimmäistä vaalisaarnapäivää, missä järjestyksessä ja minä aikana äänioikeutetut saavat vaalissa antaa äänensä.

178 §

Kun vaalitoimitus jumalanpalveluksen päätyttyä alkaa, asettukoon vaalintoimittaja *vaalilautakunnan jäsenten ja sihteerin* kanssa seurakunnan eteen, lukekoon määräyskirjansa, ilmoittakoon *vaalilautakunnan jäsenten ja sihteerin* nimet ja kysyköön seurakunnalta:

Tunnustetaanko vaalintoimittaja sekä *vaalilautakunnan jäsenet ja sihteeri* esteettömiksi pitämään toimitusta?

Jos estemuistutus tehdään vaalintoimittajaa vastaan, tutkikoon hän sen. Jos muistutus havaitaan aiheelliseksi, keskeyttäköön hän toimituksen ja ilmoittakoon asian tuomiokapitulille, jos se hyväksyy estemuistutuksen, toisen vaalintoimittajan. Jos vaalintoimittaja huomaa estemuistutuksen aiheettomaksi, ilmoittakoon sen ja jatkakoon toimitusta. *Jos vaalilautakunnan jäsentä tai sihteeriiä* vastaan tehdään estemuistutus, *jonka vaalilautakunta havaitsee* aiheelliseksi, kutsukoon vaalintoimittaja heti *vaalilautakunnan jäsenen tilalle esteettömän varajäsenen ja sihteerin* tilalle sopivan henkilön.

183 §

Äänestyksessä käytetään *vaalilautakunnan* toimesta valmistettua painettua vaalilippua.

Voimassa oleva laki

184 §.

Kirkkoneuvoston asiana on huolehtia siitä, että riittävä määrä vaalilippuja on saatavilla, valvoa, että valitsija saattaa täysin säilyttämällä vaalisalaisuuden tehdä vaalilippuun äänestysmerkinnän ja että tätä varten tarpeelliset apuneuvot on käytettävissä, sekä ryhtyä kaikkiin vaalin toimitamista varten tarpeellisiin toimiin.

185 §.

Vaalitilaisuudessa olkoon saapuvilla yksi tai useampi kirkkoneuvoston vaalineuvojaksi valitsema henkilö, joka valitsijan pyynnöstä avustaa tarpeellisten merkintöjen tekemisessä vaalilippuun.

187 §.

Valitsija, joka haluaa käyttää äänioikeuttansa, ilmoittautukoon vaalintoimittajalle tai asianomaiselle vaaliavustajalle, joka antaa hänelle vaalilipun.

188 §.

Tehtyään äänestysmerkinnän viekseen valitsija vaalilippunsa kokoon taitettuna vaalintoimittajalle tai asianomaiselle vaaliavustajalle. *Sitten kun on todettu, että valitsijalla on äänioikeus*, varustettakoon vaalilippu seurakunnan leimalla ja valitsija pankoon sen vaaliurnaun, minkä jälkeen vaaliluetteloon merkitään, että valitsija on käyttänyt äänioikeuttaan.

189 §.

Jos vaalintoimittajan on poistuttava omalta paikaltaan, kutsukoon hän siksi ajaksi jonkun esteettömän kirkkoneuvoston jäsenen yhdessä notaarin kanssa hoitamaan vaalin toimitusta.

194 §.

Sen jälkeen kun on menetelty, niin kuin 191 §:ssä sanotaan, laskekoon vaalintoimittaja notaarin ja avukseen kutsumiensa kirkkoneuvoston jäsenten kanssa äänet, jotka kukin vaalisijoilla olevista on saanut. Äänten laskemisen jälkeen julistakoon vaalintoimittaja seurakunnalle vaalin tuloksen ja antakoon samalla valitusosoituksen, niin kuin 199 §:ssä sanotaan.

Ehdotus

184 §

Vaalilautakunnan asiana on huolehtia siitä, että riittävä määrä vaalilippuja on saatavilla, valvoa, että valitsija saattaa täysin säilyttämällä vaalisalaisuuden tehdä vaalilippuun äänestysmerkinnän ja että tätä varten tarpeelliset apuneuvot on käytettävissä, sekä ryhtyä kaikkiin vaalin toimitamista varten tarpeellisiin toimiin.

185 §

Vaalitilaisuudessa olkoon saapuvilla yksi tai useampi *vaalilautakunnan* vaalineuvojaksi valitsema henkilö, joka valitsijan pyynnöstä avustaa tarpeellisten merkintöjen tekemisessä vaalilippuun.

187 §

Valitsija, joka haluaa käyttää äänioikeuttansa, ilmoittautukoon vaalintoimittajalle tai asianomaiselle *vaalilautakunnan jäsenelle*. *Sen jälkeen kun on todettu, että valitsijalla on äänioikeus, annettakoon hänelle vaalilippu.*

188 §

Tehtyään äänestysmerkinnän viekseen valitsija vaalilippunsa kokoon taitettuna vaalintoimittajalle tai asianomaiselle *vaalilautakunnan jäsenelle*. *Vaalilippu varustettakoon seurakunnan leimalla ja valitsija pankoon sen vaaliurnaun, minkä jälkeen vaaliluetteloon merkitään, että valitsija on käyttänyt äänioikeuttaan.*

189 §

(Kumotaan)

194 §

Sen jälkeen kun on menetelty, niin kuin 191 §:ssä sanotaan, laskekoon vaalintoimittaja *vaalilautakunnan* jäsenten kanssa äänet, jotka kukin vaalisijoilla olevista on saanut. Äänten laskemisen jälkeen julistakoon vaalintoimittaja seurakunnalle vaalin tuloksen ja antakoon samalla valitusosoituksen, niin kuin 199 §:ssä sanotaan. Lopuksi luettakoon pöytäkirja julki

Jokaisessa seurakunnassa tulee olla *diakonian virka, jonka haltijana on diakoni tai diakonissa.*

Voimassa oleva laki

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston anomuksesta, milloin olosuhteet niin vaativat, enintään viiden vuoden ajaksi kerrallaan vapauttaa seurakunnan täyttämästä 1 momentissa mainittua virkaa. Seurakunnat voivat tuomiokapitulin suostumuksella ottaa palvelukseensa myös yhteisen diakonin tai diakonissan.

266 §.

Seurakunnan 267 §:ssä mainittua virka- ja palkkasääntöä on soveltuvin osin noudatettava diakoniin ja diakonissan nähden, kuitenkin niin, että diakonissan palkkauksen osalta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Diakonin ja diakonissan eläkeoikeudesta ja heidän jälkeensä maksettavasta perhe-eläkkeestä säädetään erikseen.

Ehdotus

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston anomuksesta, milloin olosuhteet niin vaativat, enintään viiden vuoden ajaksi kerrallaan vapauttaa seurakunnan täyttämästä 1 momentissa mainittua virkaa. Seurakunnat voivat tuomiokapitulin suostumuksella ottaa palvelukseensa myös yhteisen diakonin tai diakonissan.

266 §

Seurakunnan 267 §:ssä mainittua virka- ja palkkasääntöä on soveltuvin osin noudatettava diakonian viranhaltijaan nähden, kuitenkin niin, että palkkauksen osalta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Diakonian viranhaltijan eläkeoikeudesta ja hänen jälkeensä maksettavasta perhe-eläkkeestä säädetään erikseen.

270 §

Valtioneuvosto voi kuitenkin, milloin olosuhteet siihen aihetta antavat, määrätä 16 §:n nojalla tekemällään päätöksellä,

3) että 4 momentissa mainituissa tapauksissa on kirkkovaltuusto, yhteinen kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto muodostettava uusista vaaleista toimittamatta edellisen vaalin tuloksen perusteella 280 §:n 4 momentin, 287 §:n, 310 §:n 1 momentin ja 326 §:n 3 momentin säännöksiä soveltuvin kohdin noudattaen kuitenkin siten, että jos seurakunta kokonaan yhdistetään toiseen seurakuntaan, on kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenten paikat jaettava seurakuntien kesken 326 §:n 5 momentissa säädettyä menettelytapaa noudattaen kulumassa olevan vaalikauden ajaksi; tai

272 §.

Vaalilautakunnan jäsenet valitsee kirkkovaltuusto. Seurakunnissa, joilla on kokonaan yhteinen talous, valitsee vaalilautakunnan jäsenet kirkkoneuvosto. Varsinaisia vaaleja varten on vaalilautakunta asetettava kuhunkin seurakuntaan viimeistään vaalivuoden toukokuussa. Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan varapuheen-

3) että 4 momentissa mainituissa tapauksissa on kirkkovaltuusto, yhteinen kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto muodostettava uusista vaaleista toimittamatta edellisen vaalin tuloksen perusteella 280 §:n 4 momentin, 287 §:n, 310 §:n 2 momentin ja 326 §:n 3 momentin säännöksiä soveltuvin kohdin noudattaen kuitenkin siten, että jos seurakunta kokonaan yhdistetään toiseen seurakuntaan, on kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenten paikat jaettava seurakuntien kesken 326 §:n 5 momentissa säädettyä menettelytapaa noudattaen kulumassa olevan vaalikauden ajaksi; tai

272 §

Vaalilautakunnan jäsenet valitsee kirkkovaltuusto. Seurakunnissa, joilla on kokonaan yhteinen talous, valitsee vaalilautakunnan jäsenet seurakuntaneuvosto. Varsinaisia vaaleja varten on vaalilautakunta asetettava kuhunkin seurakuntaan viimeistään vaalivuoden toukokuussa. Vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten toimi-

Voimassa oleva laki

johtajan, joka voi johtaa myös vaalitoimitusta puheenjohtajan estyneenä ollessa.

275 §.

Kussakin ehdokaslistassa saadaan nimetä enintään yksi ja puoli kertaa niin monta ehdokasta kuin kirkkovaltuustoon tai seurakuntaneuvostoon on valittava jäseniä. Yhteistaloudessa olevien seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon ehdotettuja saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin paljon kuin seurakunnasta on valittava. Ehdokkaaksi saadaan nimetä vain henkilö, joka on antanut siihen suostumuksensa.

278 §.

Jos 276 §:n 1 momentissa mainittuun määräaikaan mennessä kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston tahi seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten on annettu vain yksi hyväksyttävä ehdokaslista, jossa on vähintään niin monta ehdokasta kuin vaalissa on valittava, tulevat ilman äänestystä valituiksi ehdokkaat ja heidän jälkeensä varamiehet ehdokaslistaan merkityssä *numerojärjestyksessä*.

Mikäli hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhtä paljon kuin valittavia, ehdokkaat tulevat *niin ikään* ilman äänestystä valituiksi.

Vaikka määräaikaan mennessä ei ole jätetty yhtään hyväksyttyä ehdokaslistaa tai jos hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhteensä

Ehdotus

kausi kestää kunnes uusi vaalilautakunta on valittu seuraavien varsinaisten vaalien toimittamista varten. Vaalilautakunta valitsee keskuudetaan varapuheenjohtajan, joka voi johtaa myös vaalitoimitusta puheenjohtajan estyneenä ollessa.

275 §

Kussakin ehdokaslistassa saadaan nimetä enintään yksi ja puoli kertaa niin monta ehdokasta kuin kirkkovaltuustoon tai seurakuntaneuvostoon on valittava jäseniä. Yhteistaloudessa olevien seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon ehdotettuja saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin paljon kuin seurakunnasta on valittava. *Jos ehdokkaita nimetään enemmän kuin vaalissa on valittava, ehdokaslistan yhteydessä voidaan sen varalta, että muita hyväksyttäviä ehdokaslistoja ei anneta, ilmoittaa, ketkä ehdokkaista tulevat varsinaisiksi jäseniksi sekä ketkä ja missä järjestyksessä varajäseniksi.* Ehdokkaaksi saadaan nimetä vain henkilö, joka on antanut siihen suostumuksensa. *Sama henkilö saadaan asettaa vain yhden valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi. Jos hänet on asetettu useamman valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi eikä 276 §:n 2 momentissa tarkoitettua oikaisua ole tehty, poistakoon vaalilautakunta hänen nimensä kaikista ehdokaslistoista.*

278 §

Jos 276 §:n 1 momentissa mainittuun määräaikaan mennessä kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston tahi seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten on annettu vain yksi hyväksyttävä ehdokaslista, jossa on *enemmän ehdokkaita kuin vaalissa on valittava, eikä valitsijayhdistys ole tämän tapauksen varalta tehnyt 275 §:n 3 momentissa tarkoitettua ilmoitusta, määrätään varsinaiset jäsenet ja heidän jälkeensä varajäsenet 545 §:ssä sanotulla tavalla.*

Jos hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhtä paljon kuin valittavia, ehdokkaat tulevat ilman äänestystä valituiksi.

Jos määräaikaan mennessä ei ole jätetty yhtään hyväksyttyä ehdokaslistaa tai jos hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhteensä

Voimassa oleva laki

vähemmän kuin valittavia, on vaali toimitettava.

279 §.

Kirkonkokouksen puheenjohtaja aloittaa vaalin kirkossa jumalanpalveluksen jälkeen tai, jos kahdella seurakunnalla on yhteinen kirkko eikä molempien seurakuntien vaalitoimituksia ehditä siinä aloittaa jumalanpalveluksen takia, toisessa seurakunnassa kirkossa ja toisessa seurakunnassa vaalilautakunnan määräämässä paikassa, jossa jumalanpalvelus myös silloin pidetään. Jumalanpalveluksen päätyttyä kirkonkokouksen puheenjohtaja tai vaalilautakunnan varapuheenjohtaja esittelee asiat ja ilmoittaa, jollei 278 §:stä muuta johdu, missä järjestyksessä äänivaltaiset saavat antaa äänensä ääniluettelon mukaan. Kuhunkin äänestyspaikkaan on pantava nähtäväksi kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten painetut eriväriset ehdokaslistojen yhdistelmät. Äänestyksessä käytetään painettua vaalilippua, jonka tulee olla saman värinen kuin vastaava ehdokaslistojen yhdistelmä. Äänestäjä merkitsee vaalilippuun sen ehdokkaan numeron, jolle hän tahtoo antaa äänensä. Jollei äänestäjä hyväksy ketään ehdotetuista, kirjoittakoon sitä varten varattuun kohtaan vaalilipussa selvästi sen henkilön nimen, jota hän haluaa äänestää sekä hänen ammattinsa tai toimensa ja asuinpaikkansa. Muutoin meneteltäköön soveltuvin kohdin, niin kuin 184—191 sekä 197 ja 198 §:ssä säädetään, kuitenkin siten, että mitä mainituissa lainkohdissa sanotaan kirkkoneuvostosta, koskee vaalilautakuntaa.

280 §.

Samassa ehdokaslistassa olevien ehdokkaiden järjestyssijat määräytyvät heidän saamiensa äänimäärien suuruuden mukaan. Saman äänimäärän saaneiden keskinäinen järjestys määräytyy heidän numerojärjestyksensä perusteella. Eri ehdokaslistoissa olevien ehdokkaiden järjestyssijan määräämiseksi annetaan ehdokkaille vertausluvut siten, että suurimman äänimäärän saanut saa vertausluvukseen ehdokaslistan koko äänimäärän, toiseksi eniten saanut puolet siitä, kolmas kolmanneksen, neljäs neljänneksen ja niin edelleen.

Ehdotus

vähemmän kuin valittavia, on asiasta ilmoitettava tuomiokapitulille, jonka tulee määrätä vaalin uusi alkamisaika.

279 §

Kirkonkokouksen puheenjohtaja aloittaa vaalin kirkossa jumalanpalveluksen jälkeen tai, jos kahdella seurakunnalla on yhteinen kirkko eikä molempien seurakuntien vaalitoimituksia ehditä siinä aloittaa jumalanpalveluksen takia, toisessa seurakunnassa kirkossa ja toisessa seurakunnassa vaalilautakunnan määräämässä paikassa, jossa jumalanpalvelus myös silloin pidetään. Jumalanpalveluksen päätyttyä kirkonkokouksen puheenjohtaja tai vaalilautakunnan varapuheenjohtaja esittelee asiat ja ilmoittaa, jollei 278 §:stä muuta johdu, missä järjestyksessä äänivaltaiset saavat antaa äänensä vaaliluettelon mukaan. Kuhunkin äänestyspaikkaan on pantava nähtäväksi kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten painetut eriväriset ehdokaslistojen yhdistelmät. Äänestyksessä käytetään painettua vaalilippua, jonka tulee olla saman värinen kuin vastaava ehdokaslistojen yhdistelmä. Äänestäjä merkitsee vaalilippuun sen ehdokkaan numeron, jolle hän tahtoo antaa äänensä. Jollei äänestäjä hyväksy ketään ehdotetuista kirjoittakoon sitä varten varattuun kohtaan vaalilipussa selvästi sen henkilön nimen, jota hän haluaa äänestää, sekä hänen ammattinsa tai toimensa ja asuinpaikkansa. Muutoin meneteltäköön soveltuvin kohdin, niin kuin 184—188, 190, 191, 197 ja 198 §:ssä säädetään.

280 §

Samassa ehdokaslistassa olevien ehdokkaiden järjestyssijat määräytyvät heidän saamiensa äänimäärien suuruuden mukaan. Eri ehdokaslistoissa olevien ehdokkaiden järjestyssijan määräämiseksi annetaan ehdokkaille vertausluvut siten, että suurimman äänimäärän saanut saa vertausluvukseen ehdokaslistan koko äänimäärän, toiseksi eniten saanut puolet siitä, kolmas kolmanneksen, neljäs neljänneksen ja niin edelleen.

Voimassa oleva laki

Jos ääniä on annettu henkilölle, joka ei ole missään ehdokaslistassa, tulee hänen vertauslukseen hänen saamansa koko äänimäärä. *Jos sama henkilö on ollut ehdokkaana useammassa ehdokaslistassa, pidetään hänen lopullisena vertauslukunaan hänen saamansa suurinta vertauslukua.*

281 §.

Vaalipöytäkirja valitusosoituksineen on pidettävä vaalin tuloksen julistamista seuraavana päivänä yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa tai kirkkovaltuuston määräämässä muussa sopivassa paikassa.

284 §.

Tässä luvussa mainitut kuulutukset, jotka on luettava seurakunnan kirkossa, on lisäksi pidettävä nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla kuulutuksen lukemisesta alkaen kuulutuksessa tarkoitetun määräajan päättymiseen saakka. Kirkkovaltuusto päättää, onko kuulutukset saatettava seurakuntalaisten tietoon muullakin kuin edellä tässä laissa säädetyllä tavalla.

292 §.

Kutsun kirkkovaltuuston kokoukseen antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kutsussa on ilmoitettava kokouksen paikka ja aika sekä liitettävä siihen luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu luetaan päiväjumalanpalveluksen yhteydessä viimeistään viikkoa ennen kokousta, ja samalla on luettava kokouksen asialuettelo tai ilmoitettava, missä se on seurakunnan jäsenten nähtävänä. Kirkkovaltuusto päättää, millä muullakin tavalla kokouskutsu ja kokouksen asialuettelo saatetaan seurakunnan ja valtuuston jäsenen tietoon.

Ehdotus

Jos ääniä on annettu henkilölle, joka ei ole missään ehdokaslistassa, tulee hänen vertauslukseen hänen saamansa koko äänimäärä.

281 §

Vaalipöytäkirja valitusosoituksineen on pidettävä vaalin tuloksen julistamista seuraavana päivänä yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa tai kirkkovaltuuston *tai seurakuntaneuvoston* määräämässä muussa sopivassa paikassa.

284 §

Tässä luvussa mainitut kuulutukset, jotka on luettava seurakunnan kirkossa, on lisäksi pidettävä nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla kuulutuksen lukemisesta alkaen kuulutuksessa tarkoitetun määräajan päättymiseen saakka. Kirkkovaltuusto *tai seurakuntaneuvosto* päättää, onko kuulutukset saatettava seurakuntalaisten tietoon muullakin kuin edellä tässä laissa säädetyllä tavalla.

292 §

Kutsun kirkkovaltuuston kokoukseen antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. *Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja kokouksen avaa iältään vanhin valtuutettu, joka johtaa kokouksessa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.*

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu on luettava päiväjumalanpalveluksen yhteydessä viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samalla on luettava kokouksen asialuettelo tai ilmoitettava, missä se on seurakunnan jäsenten nähtävänä. Sanotussa määräajassa on kutsu asialuetteloineen lähetet-

Voimassa oleva laki

Jos asia on kiireellinen eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista, valtuusto voi ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka kuulusaika on ollut lyhyempi kuin 1 momentissa sanotaan ja vaikka kutsua ei ole luettu päiväjumalanpalveluksen yhteydessä.

Kokouksen ajasta ja paikasta sekä käsiteltävistä asioista on valtuuston määräämällä tavalla ilmoitettava myös kirkkoneuvostolle.

295 §.

Kirkkovaltuusto kokoontuu niin usein kuin puheenjohtaja katsoo tarpeelliseksi tahi kun kirkkohallitus, piispa, tuomiokapituli tai kirkkoneuvosto vaatii, niin myös kun vähintään neljäsosa valtuuston jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten.

Jos äänivaltainen seurakunnan jäsen pyytää puheenjohtajalta kirkkovaltuuston kokoon kutsumista ilmoittamaansa asiaa varten, älköön sitä kielletäkö, jos asia on tärkeä ja kiireellinen. Jos puheenjohtaja hylkää pyynnön, ilmoittakoon syyn kirjallisesti, jos asianomainen sitä vaatii, ja tällä on oikeus pyytää tuomiokapitulilta oikaisua.

296 §.

Kirkkovaltuuston on kokoonnuttava:

- 1) tammikuussa toimittamaan säädetyt vaalit;
- 2) viimeistään kesäkuussa päättämään edellisen vuoden hallinnosta ja tileistä sekä tili- ja vastuuvapaudesta;

Ehdotus

tävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille. Kirkkovaltuusto päättää, millä muullakin tavalla kokous ja sen asialuettelo saatetaan seurakunnan jäsenten tietoon.

Jos asia on kiireellinen eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista, valtuusto voi ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka kuulusaika on ollut lyhyempi kuin 2 momentissa sanotaan ja vaikka kutsua ei ole luettu päiväjumalanpalveluksen yhteydessä. *Milloin joitakin asioita ei ole saatu käsitellyiksi kokouksessa ja on päätetty siirtää käsiteltäviksi jatkokokouksessa, ei tähän tarvitse antaa eri kutsua.*

295 §

Kirkkovaltuusto kokoontuu, kun se määrää aikana käsiteltäväksi säädettyjen asioiden takia on tarpeen tai kun valtuuston puheenjohtaja muutoin katsoo kokoontumisen tarpeelliseksi.

Jos valtuusto ei ole voinut käsitellä jotakin asiaa säädetyssä ajassa, puheenjohtajan on niin pian kuin mahdollista kutsuttava valtuusto sitä käsittelemään.

Valtuusto on kutsuttava koolle, milloin kirkkohallitus, piispa, tuomiokapituli tai kirkkoneuvosto vaatii tahi milloin vähintään neljännes valtuutetuista on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten sitä esittänyt.

Jos äänivaltainen seurakunnan jäsen pyytää puheenjohtajalta kirkkovaltuuston kokoon kutsumista ilmoittamaansa asiaa varten, älköön sitä kielletäkö, jos asia on tärkeä ja kiireellinen. Jos puheenjohtaja hylkää pyynnön, ilmoittakoon syyn kirjallisesti, jos asianomainen sitä vaatii, ja tällä on oikeus pyytää tuomiokapitulilta oikaisua.

(Kumotaan)

Voimassa oleva laki

3) viimeistään syyskuussa päättämään seuraavan vuoden ennakkoveroäyrin hinnasta; sekä

4) viimeistään joulukuussa päättämään seuraavan vuoden talousarviosta.

308 §.

Ohjesäännössä on määrättävä kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon ja tarvittaessa myös muihin jaostoihin. Ohjesäännössä voidaan antaa jaostoille oikeus päättää kirkkoneuvoston puolesta ohjesäännössä mainituista asioista. Kirkkoneuvoston kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä asia, jota koskeva päätös on alistettava tahi joka koskee esityksen tekemistä kirkkovaltuustolle tai sen päätöksen täytäntöön panemista.

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston pyynnöstä vapauttaa seurakunnan kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon.

309 §.

Kirkkoneuvostoon kuuluu puheenjohtajana seurakunnan kirkkoherra sekä muina jäseninä varapuheenjohtaja, sen mukaan kuin ohjesäännössä määrätään, vähintään viisi ja enintään viisitoista henkilöä, jotka kirkkovaltuusto valitsee toimikautensa ensimmäisenä ja kolmantena vuonna vuoden ensimmäisessä kokouksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan seurakunnan jäsenistä, ja joiden vaalikelpoisuudesta on voimassa, mitä 288 §:n 1 momentissa säädetään. Kirkkoneuvoston jäsenistä voi enintään puolet olla kirkkovaltuuston jäseniä. Varapuheenjohtajaksi alkoon valittako seurakunnan viranhaltijaa.

310 §.

Täydellisessä yhteistaloudessa olevilla seurakunnilla on kullakin seurakuntaneuvosto, johon kirkkoherran lisäksi kirkkokokous valitsee jäse-

Ehdotus

308 §

Ohjesäännössä on määrättävä kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon sekä tarvittaessa myös muihin jaostoihin. Ohjesäännössä voidaan kuitenkin määrätä, että kirkkoneuvostossa on ainoastaan taloudellinen jaosto, mutta kirkkoneuvosto muutoin toimii jakautumattomana. Ohjesäännössä voidaan antaa jaostoille oikeus päättää kirkkoneuvoston puolesta ohjesäännössä mainituista asioista. Kirkkoneuvoston kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä asia, jota koskeva päätös on alistettava tahi joka koskee esityksen tekemistä kirkkovaltuustolle tai sen päätöksen täytäntöön panemista.

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston pyynnöstä vapauttaa seurakunnan perustamasta jaostojen kirkkoneuvostoon.

309 §

Kirkkoneuvostoon kuuluu puheenjohtajana seurakunnan kirkkoherra sekä muina jäseninä varapuheenjohtaja ja, sen mukaan kuin ohjesäännössä määrätään, vähintään viisi ja enintään viisitoista henkilöä, jotka kirkkovaltuusto valitsee toimikautensa ensimmäisenä ja kolmantena vuonna tammikuussa pidettävässä kokouksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan seurakunnan jäsenistä, ja joiden vaalikelpoisuudesta on voimassa, mitä 288 §:n 1 momentissa säädetään. Kirkkoneuvoston jäsenistä voi enintään puolet olla kirkkovaltuuston jäseniä. Varapuheenjohtajaksi alkoon valittako seurakunnan viranhaltijaa.

310 §

Täydellisessä yhteistaloudessa olevilla seurakunnilla on kullakin seurakuntaneuvosto tässä laissa tai erikseen määrättyjä tehtäviä varten.

Voimassa oleva laki

niä, niin kuin 17 luvussa säädetään, seurakunnassa, jonka väkiluku on

4 000 tai vähemmän	12
yli 4 000 mutta ei yli 7 000	14
yli 7 000 mutta ei yli 10 000	16
yli 10 000 mutta ei yli 15 000	18
yli 15 000 mutta ei yli 30 000	20
yli 30 000	22

Seurakuntaneuvoston puheenjohtajana on seurakunnan kirkkoherra ja varapuheenjohtajana seurakuntaneuvoston kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan valitsema maallikko.

Seurakuntaneuvostosta ja sen jaostosta sekä niiden puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja jäsenistä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä kirkkoneuvostosta ja sen jaostosta sekä niiden puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja jäsenestä säädetään. Seurakuntaneuvostosta on samoin soveltuvin osin voimassa, mitä 28 §:ssä, 241 §:n 2 momentissa, 263 §:n 2 momentissa, 281 §:n 3 momentissa ja 284 §:n 1 momentissa kirkkovaltuustosta säädetään.

Ehdotus

Seurakuntaneuvostoon kuuluvat seurakunnan kirkkoherra sekä kirkkokokouksessa valitut jäsenet. Jäseniä valitaan seurakunnassa, jonka väkiluku on

4 000 tai vähemmän	8
yli 4 000 mutta ei yli 10 000	10
yli 10 000 mutta ei yli 20 000	12
yli 20 000	14

Seurakuntaneuvoston puheenjohtajana on seurakunnan kirkkoherra ja varapuheenjohtajana seurakuntaneuvoston kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan valitsema jäsen.

Seurakuntaneuvoston valituista jäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä 288, 289 ja 290 §:ssä on säädetty kirkkovaltuuston jäsenistä. Seurakuntaneuvoston kokoontumisesta ja pöytäkirjasta sekä asioiden käsittelystä seurakuntaneuvostossa on soveltuvin osin voimassa, mitä 314—318 §:ssä on säädetty.

310 a §

Seurakuntaneuvosto hoitaa täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa kirkkoneuvoston tehtävät. Erityisiä tehtäviä varten seurakuntaneuvosto voi asettaa toimikuntia sekä määrätä niiden tehtävät ja toiminta-ajan. Seurakuntaneuvosto voi myös asettaa neuvoston alaisia pysyviä lauta- ja johtokuntia, joiden tehtävät määritellään seurakuntaneuvoston vahvistamissa johtosäännöissä. Lauta- ja johtokunnista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 320 §:ssä säädetään.

Seurakuntaneuvosto hyväksyy itselleen ohjesäännön, joka on alistettava tuomiokapitulin tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Seurakuntaneuvostossa voi sen ohjesäännön nojalla olla yksi tai useampi jaosto. Ohjesäännössä voidaan jaostoille antaa oikeus päättää seurakuntaneuvoston puolesta ohjesäännössä mainituista asioista. Seurakuntaneuvoston kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä asia, jota koskeva päätös on alistettava tabi joka koskee esityksen teke-

Voimassa oleva laki

326 §.

Seurakunnissa, joilla on kokonaan yhteinen talous, käyttää seurakuntien päätösvaltaa kirkkovaltuustolle kuuluvissa asioissa yhteinen kirkkovaltuusto.

327 §.

Ohje- ja johtosäännöllä voidaan yhteisen kirkkovaltuuston päätösvaltaa säännössä mainittavissa asioissa siirtää yhteiselle kirkkoneuvostolle, sen jaostolle, yhtymän lauta- ja johtokunnille sekä yhtymän seurakuntien seurakuntaneuvostoille. Päätösvaltaa ei saa siirtää 285 §:n 1 momentissa mainituissa asioissa.

328 §.

Edustajiston on määrättävä neljäksi vuodeksi kerrallaan ne perusteet, joiden mukaan yhtymän seurakunnille tulevat kirkollisverot ja muut tulot on jaettava yhtymän ja sen seurakuntien kesken ja seurakunnille tuleva osuus niiden kesken. Edustajiston tätä koskeva päätös on alistettava kirkkohallituksen tutkittavaksi ja ratkaistavaksi.

329 §.

Kutsun yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston kokoukseen antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kutsussa on ilmoitettava kokouksen paikka ja aika sekä liitettävä siihen luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu luetaan päiväjumalanpalveluksen yhteydessä seurakuntayhtymän seurakuntien kirkkoissa viimeistään viikkoa ennen kokousta, jolloin samalla on ilmoitettava, missä kokouksen asialuettelo on yhtymän seurakuntien jäsenten nähtävänä. Yhteinen kirkkoval-

Ehdotus

mistä yhteiselle kirkkovaltuustolle tai sen päätöksen täytäntöönpanemista.

326 §

Täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa käyttää seurakuntien päätösvaltaa kirkkovaltuustolle kuuluvissa asioissa yhteinen kirkkovaltuusto, mikäli tehtävät eivät kuulu seurakuntaneuvostolle.

327 §

Ohje- ja johtosäännöllä voidaan yhteisen kirkkovaltuuston päätösvaltaa säännössä mainittavissa asioissa siirtää yhteiselle kirkkoneuvostolle, sen jaostolle sekä yhtymän lauta- ja johtokunnille. Yhteinen kirkkovaltuusto voi yhtymän seurakuntien seurakuntaneuvostojen esityksestä tai niitä kuultuaan tekemällään päätöksellä siirtää päätösvaltaa myös seurakuntaneuvostoille, jolloin yhteisen kirkkovaltuuston päätös on alistettava tuomiokapitulin tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Päätösvaltaa ei saa siirtää 285 §:n 1 momentissa mainituissa asioissa.

328 §

Edustajisto päättää niistä perusteista, joiden mukaan yhtymän seurakunnille tulevat kirkollisverot ja muut tulot on jaettava yhtymän ja sen seurakuntien kesken ja seurakunnille tuleva osuus niiden kesken. Edustajiston tätä koskeva päätös on alistettava kirkkohallituksen tutkittavaksi ja ratkaistavaksi.

329 §

Kutsun yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston kokoukseen antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kutsun yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston ensimmäiseen kokoukseen antaa yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja kokouksen avaa iältään vanhin valtuutettu tai edustaja, joka johtaa kokouksessa puhetta, kunnes puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.

Voimassa oleva laki

tuusto tai edustajisto päättää, millä muulla tavalla kokouskutsu ja kokouksen asialuettelo saatetaan yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston sekä seurakuntayhtymän seurakuntien jäsenten tietoon. Kokouksen ajasta ja paikasta sekä käsiteltävistä asioista on yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston määräämällä tavalla ilmoitettava myös yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Seurakuntayhtymän yhteisestä kirkkovaltuustosta tai edustajistosta on muutoin soveltuvien osin voimassa, mitä 286, 289, 290, 291, 293 ja 294 §:ssä, 295 §:n 1 momentissa, 296, 297, 298, 300, 301, 302 ja 303 §:ssä, 304 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 305 §:ssä on säädetty.

331 §.

Ohjesäännössä on määrättävä yhteisen kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon ja tarvittaessa myös muihin jaostoihin. Ohjesäännössä voidaan jaostoille antaa oikeus päättää neuvoston puolesta ohjesäännössä mainituista asioista. Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä asia, jota koskeva päätös on alistettava tahi joka koskee esityksen tekemistä yhteiselle kirkkovaltuustolle tai edustajistolle taikka niiden päätöksen täytäntöön panemista.

Tuomiokapituli voi yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston pyynnöstä vapauttaa seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon.

365 §.

Ehdotus talousarvioksi on kirkkoneuvoston tai yhteisen kirkkoneuvoston valmistettava ja

Ehdotus

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu on luettava päiväjumalanpalveluksen yhteydessä seurakuntayhtymän seurakuntien kirkkoissa viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samalla on luettava kokouksen asialuettelo tai ilmoitettava, missä se on yhtymän seurakuntien jäsenten nähtävänä. Sanotussa määrääjässä on kutsu asialuetteloiheen lähetettävä valtuutetuille tai edustajille ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsenille. Yhteinen kirkkovaltuusto tai edustajisto päättää, millä muullakin tavalla kokous ja sen asialuettelo saatetaan yhtymän seurakuntien jäsenten tietoon.

Seurakuntayhtymän yhteisestä kirkkovaltuustosta tai edustajistosta on muutoin soveltuvien osin voimassa, mitä 286 ja 289—291 §:ssä, 292 §:n 3 momentissa, 293 ja 294 §:ssä, 295 §:n 1—3 momentissa, 297, 298 ja 300—303 §:ssä, 304 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 305 §:ssä on säädetty.

331 §

Ohjesäännössä on määrättävä yhteisen kirkkoneuvoston jakautumisesta toiminnalliseen ja taloudelliseen jaostoon ja tarvittaessa myös muihin jaostoihin. Ohjesäännössä voidaan kuitenkin määrätä, että yhteisessä kirkkoneuvostossa on ainoastaan taloudellinen jaosto, mutta kirkkoneuvosto muutoin toimii jakautumattomana. Ohjesäännössä voidaan jaostoille antaa oikeus päättää neuvoston puolesta ohjesäännössä mainituista asioista. Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa on kuitenkin käsiteltävä asia, jota koskeva päätös on alistettava tahi joka koskee esityksen tekemistä yhteiselle kirkkovaltuustolle tai edustajistolle taikka niiden päätöksen täytäntöön panemista.

Tuomiokapituli voi yhteisen kirkkovaltuuston tai edustajiston pyynnöstä vapauttaa seurakuntayhtymän perustamasta jaostoja yhteiseen kirkkoneuvostoon.

365 §

Ehdotus talousarvioksi on kirkkoneuvoston tai yhteisen kirkkoneuvoston valmistettava ja

Voimassa oleva laki

marraskuun kuluessa lähetettävä kirkkovaltuustolle tai yhteiselle kirkkovaltuustolle taikka edustajistolle. Täydellisessä yhteistaloudessa olevien seurakuntien talousarviota tulee seurata seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta.

370 §.

Kirkkohallintokunnan tulee pitää kirjaa kirkon ja seurakunnan tuloista ja menoista sekä varoista ja veloista, niin myös päättää tilit kultakin varainhoitovuodelta.

371 §.

Seuraavan vuoden varainhoidon ja tilien tarkastusta toimittamaan kirkkovaltuusto valitsee asiantuntevista henkilöistä vähintään kaksi vuositilintarkastajaa sekä yhtä monta varavuositilintarkastajaa. Tilintarkastajista voi yksi olla muun seurakunnan jäsen.

381 §.

Äänestyksen toimittamisen toisen seurakunnan kirkossa hoitaa vaalintoimittaja ja toisen seurakunnan kirkossa vaalintoimittajan valtuuksin vaalitoimituksen notaari, jonka tällöin aina tulee olla pappi, kumpikin apunaan vaaliavustajat ja kirkkoneuvoston jäsenet. Äänestystoimitus aloitetaan molemmissa kirkkoissa noudattaen soveltuvin osin, mitä 182 §:ssä sanotaan. Sitten kun on menetelty 191 §:ssä sanotulla tavalla, on notaarin tuotava sinetillä suljettu vaaliuurna siihen kirkkoon, missä äänestys on tapahtunut vaalintoimittajan valvonnassa, ja vaaliurnat on siellä avattava yhtä aikaa.

482 §.

Piispat kokoontuvat arkkipiispan kutsusta piispainkokoukseen kerran vuodessa tai useammin neuvottelemaan kirkon julistusta ja työtä sekä hiippakuntien hallintoa ja hoitoa koskevissa asioista. Kokouksen asiana on myös tehdä kirkolliskokoukselle esityksiä sekä käsitellä

Ehdotus

marraskuun kuluessa lähetettävä kirkkovaltuustolle tai yhteiselle kirkkovaltuustolle taikka edustajistolle. Täydellisessä yhteistaloudessa olevien seurakuntien talousarviota tulee seurata seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta. *Talousarvio on hyväksyttävä viimeistään joulukuussa.*

370 §

Kirkkoneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston tulee pitää kirjaa kirkon ja seurakunnan tuloista ja menoista sekä varoista ja veloista, niin myös päättää tilit kultakin varainhoitovuodelta.

371 §

Varainhoidon ja tilien tarkastusta toimittamaan kirkkovaltuusto valitsee *toimikauttaan varten* asiantuntevista henkilöistä vähintään kaksi vuositilintarkastajaa sekä yhtä monta varavuositilintarkastajaa. Tilintarkastajista voi yksi olla muun seurakunnan jäsen.

381 §

Äänestyksen toimittamisen toisen seurakunnan kirkossa hoitaa vaalintoimittaja ja toisen seurakunnan kirkossa vaalintoimittajan valtuuksin *vaalilautakunnan varapuheenjohtaja*, kumpikin apunaan *vaalilautakunnan jäsenet ja sihteeri*. Äänestystoimitus aloitetaan molemmissa kirkkoissa noudattaen soveltuvin osin, mitä 182 §:ssä sanotaan. Sitten kun on menetelty 191 §:ssä sanotulla tavalla, on *vaalilautakunnan varapuheenjohtajan* tuotava sinetillä suljettu vaaliuurna siihen kirkkoon, missä äänestys on tapahtunut vaalintoimittajan valvonnassa, ja vaaliurnat on siellä avattava yhtä aikaa. *Molempien seurakuntien vaalilautakuntien tulee olla läsnä ääniä laskettaessa.*

482 §

Piispat kokoontuvat arkkipiispan kutsusta piispainkokoukseen kerran vuodessa tai useammin neuvottelemaan kirkon julistusta ja työtä sekä hiippakuntien hallintoa ja hoitoa koskevissa asioista. *Piispainkokouksen asiana on myös tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja kirkollisko-*

Voimassa oleva laki

muut sille tässä laissa uskotut tehtävät. Jos arkkipiispa on estynyt tai arkkipiispan virka on avoinna, kutsuu virassa vanhin piispa piispainkokouksen koolle.

530 §.

Mikäli kirkolliskokous ei hylkää 1 momentissa mainittua aloitetta, joka koskee 529 §:n 2 momentin 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua asiaa, on asia annettava kirkolliskokouksen päättämällä tavalla valmisteltavaksi.

Ennen kuin 2 momentissa mainitulla tavalla valmisteltu asia otetaan uudelleen kirkolliskokouksessa käsiteltäväksi, on 529 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua asiasta piispainkokouksen sekä 3 kohdassa tarkoitettua asiasta kirkkohallituksen annettava lausunto.

Kirkolliskokous päättää toimivaltaansa kuuluvien asioiden valmistelusta ja siitä, mitä lausuntoja 3 momentissa mainittujen lausuntojen lisäksi kirkolliskokoukselle valmistettavista tai valmistetuista ehdotuksista on hankittava.

Piispainkokouksen ja kirkkohallituksen esitykset sekä 2 momentissa mainitulla tavalla valmistellut asiat otetaan sekä täysistunnossa että valiokunnissa ensimmäisinä käsiteltäviksi.

Ehdotus

koukselle ja kirkkohallitukselle 529 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa ja muissakin, tämän lain mukaan piispainkokouksessa käsiteltävissä asioissa sekä suorittaa muut sille tässä laissa uskotut tehtävät. Jos arkkipiispa on estynyt tai arkkipiispan virka on avoinna, kutsuu virassa vanhin piispa piispainkokouksen koolle.

530 §

Mikäli kirkolliskokous ei hylkää 1 momentissa mainittua aloitetta, joka koskee 529 §:n 2 momentin 1, 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua asiaa, on asia annettava valmisteltavaksi, *niin* kuin työjärjestyksessä määrätään.

(3—5 momentti kumotaan)

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .*

Lain voimaan tullessa nykyiset diakonin ja diakonissan virat muuttuvat diakonian viroiksi.

Lain voimaantulon jälkeen ensiksi toimitettavassa vaalissa tilintarkastajat valitaan kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

